

ЗАКОН УКРАЇНИ Про рейтингування

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфера застосування Закону

1. Цей Закон встановлює правила організації та управління рейтинговими агентствами для забезпечення їх незалежності та уникнення конфлікту інтересів, посилення цілісності, прозорості, відповідальності, належного управління та надійності рейтингової діяльності, підвищення якості присвоєних рейтингів для досягнення високого рівня захисту користувачів рейтингу.

Стаття 2. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:
- 1) відкликання рейтингу – рішення рейтингового комітету в процесі моніторингу рейтингу, в результаті якого рейтинг відкликається та вважається недійсним;
 - 2) ініціативний рейтинг – рейтинг, який присвоюється рейтинговим агентством за власною ініціативою виключно на підставі публічної інформації;
 - 3) користувачі рейтингу – держава, інвестори, в тому числі інституційні, емітенти та фінансові установи;
 - 4) кредитний рейтинг – судження щодо кредитоспроможності рейтингованого суб'єкта, боргу, чи фінансового зобов'язання, боргового цінного паперу, привілейованої акції або іншого фінансового інструменту або емітента такого боргу чи фінансового зобов'язання, боргового цінного паперу, привілейованої акції або іншого фінансового інструменту, присвоєне з використанням встановленої та визначеної оціночної системи (рейтингової шкали) та рейтингових категорій;
 - 5) об'єкт рейтингування – рейтингований суб'єкт, борг, фінансове зобов'язання, боргові цінні папери, привілейовані акції або інші фінансові інструменти чи активи, а також рівень корпоративного управління юридичної особи чи інша господарська діяльність суб'єкта господарювання;
 - 6) перегляд рейтингу – рішення рейтингового комітету в процесі моніторингу рейтингу, в результаті якого рейтинг підтверджується або оновлюється;

- 7) порогові значення пакету часток – 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50, 75 відсотків голосуючих часток;
- 8) присвоєння рейтингу - рішення рейтингового комітету за результатами аналізу об'єкта рейтингування, в результаті якого присвоюється рейтинг;
- 9) провідний рейтинговий аналітик – особа, основним завданням якої є формування рейтингу або здійснення переговорів з рейтингованим суб'єктом щодо окремого рейтингу, та підготовка рекомендацій рейтинговому комітету щодо такого рейтингу;
- 10) прогноз рейтингу – судження рейтингового агентства щодо ймовірного напрямку зміни рейтингу в короткостроковій чи середньостроковій перспективі або в обох перспективах;
- 11) рейтингове агентство – юридична особа, переважним видом діяльності якої є присвоєння рейтингів на професійній основі;
- 12) рейтинговий аналітик – особа, яка виконує аналітичні функції, необхідні для присвоєння рейтингу;
- 13) рейтингова діяльність – діяльність рейтингового агентства, спрямована на аналіз та оцінку даних та інформації, присвоєння, перегляд, відкликання рейтингів;
- 14) рейтингова категорія – рейтинговий символ (літера), до якого можуть додаватись ідентифікаційні знаки, використані у рейтингу, для представлення відносного ступеня ризику для розрізнення різних характеристик ризику по типах рейтингованих суб'єктів, емітентів та фінансових інструментів або інших активів;
- 15) рейтинговий комітет – колегіальний постійно діючий орган рейтингового агентства, що складається зі співробітників рейтингового агентства, та який приймає рішення з питань присвоєння, перегляду, відкликання рейтингу;
- 16) рейтинг – судження рейтингового агентства щодо об'єкта рейтингування присвоєне з використанням встановленої та визначеної оціночної системи (рейтингової шкали) та рейтингових категорій;
- 17) ринок рейтингування – сукупність учасників ринку рейтингування та правовідносин між ними, пов'язаних з провадженням рейтингової діяльності;
- 18) рейтингований суб'єкт – держава, міжнародні організації, органи державної влади або місцевого самоврядування, юридична особа, кредитоспроможність якої прямо або опосередковано оцінюється в кредитному рейтингу, незважаючи на те, чи була така особа ініціатором присвоєння такого кредитного рейтингу та чи надавала вона інформацію для присвоєння такого кредитного рейтингу;
- 19) рейтингова шкала – сукупність рівнів, кожен з яких визначає певну групу факторів, що характеризують об'єкт рейтингування в залежності від виду рейтингу. Рейтингова шкала поділяється на рейтингові категорії;
- 20) свідок – фізична особа, якій відомі або можуть бути відомі обставини, що пов'язані з предметом інспекції, дослідження, розгляду справ, та яка викликана для опитування;

- 21) суверенний рейтинг – кредитний рейтинг, де:
- а) об'єктом рейтингу є держава, органи державної влади або місцевого самоврядування;
 - б) об'єктом рейтингу є борг або фінансове зобов'язання, борговий цінний папір або інший фінансовий інструмент держави, органу державної влади або місцевого самоврядування, або особи, спеціально призначеної державою, органом державної влади або місцевого самоврядування;
 - в) об'єктом рейтингу є міжнародна фінансова організація;
- 23) уповноважений на розгляд справ про порушення – Голова або член НКЦПФР, якого визначено Головою НКЦПФР уповноваженим на розгляд справи;
- 24) учасники ринку рейтингування – рейтингові агентства, їх посадові особи, рейтингові аналітики та будь-які інші юридичні та фізичні особи, які беруть безпосередню участь у рейтинговій діяльності, рейтингований суб'єкт, користувачі рейтингу.

2. Терміни «аутсорсинг», «комплаєнс» та «особа, яка здійснює управлінські функції», вживаються у цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

Терміни «контроль», «пов'язана особа» та «фінансова установа» вживаються у цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».

Термін «значний правочин», «порогові значення пакета акцій», «правочин із заінтересованістю», вживаються у цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про акціонерні товариства».

Стаття 3. Принципи рейтингової діяльності

1. Рейтингова діяльність ґрунтується на наступних принципах:
- 1) законодавчого визначення умов здійснення рейтингової діяльності;
 - 2) добровільності присвоєння рейтингу;
 - 3) об'єктивності присвоєння рейтингу;
 - 4) незалежності рейтингового агентства від будь-якого зовнішнього чи внутрішнього впливу при здійсненні рейтингової діяльності;
 - 5) публічності присвоєних рейтинговим агентством рейтингів;
 - 6) дотримання принципів ділової етики;
 - 7) колегіальності прийняття рішень;
 - 8) відповідальності рейтингового агентства за порушення норм, чинного законодавства;
 - 9) державного регулювання рейтингової діяльності та нагляду за її здійсненням;
 - 10) суб'єктивності визначених рейтингових оцінок;
 - 11) самостійності присвоєння рейтингу;
 - 12) об'єктивності, а саме скептичного ставлення до рейтингу.

2. В своїй діяльності рейтингові агентства керуються власно розробленими методиками визначення рейтингових оцінок, які ґрунтуються на принципах, передбачених частиною 1 цієї статті.

3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку або будь-які інші органи державної влади не повинні втручатися у зміст присвоєних рейтингів або методологій.

Стаття 4. Види рейтингів

1. Рейтингове агентство може присвоювати наступні види рейтингів:

- 1) кредитний рейтинг юридичної особи;
- 2) кредитний рейтинг боргу, боргового зобов'язання (в тому числі фінансового інструменту);
- 3) рейтинг корпоративного управління;
- 4) суверенний рейтинг;
- 5) рейтинг фінансової надійності (стійкості) страховика.

Рейтингове агентство має право присвоювати інші види рейтингів, об'єктом якого є учасник фінансового ринку та/або фінансовий інструмент, та/або емітент.

2. Рейтинги можуть бути публічними і приватними. Публічний рейтинг – рейтинг, інформація про присвоєння, перегляд і відкликання якого підлягає оприлюдненню. Приватний рейтинг – рейтинг, інформація про присвоєння, перегляд і відкликання якого не підлягає оприлюдненню.

Публічний рейтинг вважається присвоєним, з моменту оприлюднення відповідної інформації на власному веб-сайті рейтингового агентства або за допомогою інших засобів відповідно до вимог цього Закону.

Публічні рейтинги можуть присвоювати виключно авторизовані рейтингові агентства (далі – АРА). Публічні рейтинги можуть бути використані відповідно до статті 6 цього Закону.

Приватні рейтинги не можуть бути використані відповідно до статті 6 цього Закону.

Стаття 5. Національна кредитно-рейтингова шкала

1. Національна кредитно-рейтингова шкала (далі - Національна шкала) поділена на визначені рівні, кожен з яких характеризує рівень здатності рейтингованого суб'єкта своєчасно та в повному обсязі виплачувати відсотки і основну суму за своїми борговими зобов'язаннями, а також його платоспроможність.

2. Національна кредитно-рейтингова шкала складається з наступних категорій та рівнів:

	Категорія А
uaAAA	винятковий (найвищий) рівень спроможності рейтингованого суб'єкта своєчасно та в повному обсязі виплачувати відсотки і основну суму за борговими зобов'язаннями;
uaAA	дуже високий рівень спроможності рейтингованого суб'єкта своєчасно та в повному обсязі виплачувати відсотки і основну суму за

	борговими зобов'язаннями;
uaA	високий рівень спроможності рейтингового суб'єкта своєчасно та в повному обсязі виплачувати відсотки і основну суму за борговими зобов'язаннями. Однак такий рейтингований суб'єкт чутливий до несприятливих змін у комерційних, фінансових та економічних умовах порівняно з рейтингованими суб'єктами з більш високими рейтингами;
	Категорія B
uaBBB	достатня спроможність рейтингового суб'єкта своєчасно та в повному обсязі виплачувати відсотки і основну суму за борговими зобов'язаннями. Однак такий рейтингований суб'єкт перебуває під впливом несприятливих змін у комерційних, фінансових та економічних умовах порівняно з рейтингованими суб'єктами з більш високими рейтингами;
uaBB	боргові зобов'язання рейтингового суб'єкта найменшою мірою піддаються ризику невиконання порівняно з рейтингованими суб'єктами з рейтингами спекулятивного рівня. Однак можуть виникнути труднощі із своєчасною та в повному обсязі виплатою відсотків і основної суми за борговими зобов'язаннями у разі несприятливих змін у комерційних, фінансових та економічних умовах, хоча найближчим часом вірогідність невиконання рейтингованим суб'єктом боргових зобов'язань мінімальна;
uaB	на даний час рейтингований суб'єкт спроможний виплачувати відсотки і основну суму за борговими зобов'язаннями, але має більш високу вірогідність дефолту за зобов'язаннями, ніж рейтингований суб'єкт з рейтингом „uaBB”. Рейтингований суб'єкт перебуває під впливом несприятливих змін у комерційних, фінансових та економічних умовах порівняно з рейтингованими суб'єктами з більш високими рейтингами, що може послабити його спроможність своєчасно і в повному обсязі виплачувати відсотки і основну суму за борговими зобов'язаннями;
	Категорія C
uaCCC	існує вірогідність дефолту за борговими зобов'язаннями рейтингового суб'єкта. Своєчасність і обсяг виплати відсотків та основної суми за борговими зобов'язаннями значною мірою залежать від комерційних, фінансових та економічних умов;
uaCC	існує висока вірогідність дефолту за борговими зобов'язаннями рейтингового суб'єкта в комерційних, фінансових та економічних умовах;
uaC	найближчим часом очікується дефолт за борговими зобов'язаннями рейтингового суб'єкта (зокрема, у разі порушення справи про банкрутство, анулювання ліцензії на провадження основної діяльності, очікуваної ліквідації рейтингового суб'єкта, винесення судового рішення про накладення стягнення на майно чи в іншому

	аналогічному випадку), але виплати за борговими зобов'язаннями на даний час не припинені;
Категорія D	
uaD	дефолт - виплати відсотків і основної суми за борговими зобов'язаннями припинені рейтингованим суб'єктом без досягнення згоди кредиторів щодо реструктуризації заборгованості до настання строку платежу.

3. Рейтинг може мати додаткові ідентифікатори:
 1) «-» або «+» - Проміжні категорії рейтингу по відношенню до основних категорій;

2) (pi) - Ініціативні рейтинги;

3) (s) – Рейтинг щодо структурованих фінансових інструментів;

4. Для ініціативних рейтингів рейтингове агентство повинно використовувати інший колір тексту, а також зазначити чи мало рейтингове агентство доступ до рахунків, внутрішніх документів та будь-якої іншої інформації рейтингового суб'єкта чи пов'язаної сторони.

5. АРА має право використовувати власну шкалу публічних кредитних рейтингів. У разі присвоєння публічних кредитних рейтингів за власною шкалою, АРА зобов'язане зазначити, якому рейтингу за національною кредитно-рейтинговою шкалою відповідає присвоєний публічний кредитний рейтинг за власною рейтинговою шкалою.

АРА має право використовувати для всіх інших видів рейтингів, крім публічних кредитних рейтингів, будь-яку іншу рейтингову шкалу.

Стаття 6. Використання публічного кредитного рейтингу

1. Фінансові установи у своїй професійній діяльності можуть використовувати публічні кредитні рейтинги та посилання на публічні кредитні рейтинги виключно тих рейтингових агентств, які авторизовані, та здійснюють діяльність відповідно до цього Закону.

2. Емітенти цінних паперів в процесі емісії таких цінних паперів можуть використовувати публічні кредитні рейтинги та посилання на публічний кредитні рейтинги виключно тих рейтингових агентств, які авторизовані, та здійснюють діяльність відповідно до цього Закону.

3. Фінансові установи не можуть здійснювати свою діяльність, покладаючись виключно на публічний кредитний рейтинг.

4. Інституційні інвестори не можуть приймати рішення щодо здійснення інвестицій, покладаючись виключно на публічний кредитний рейтинг.

5. Положення цієї статті застосовується до публічних кредитних рейтингів, присвоєних рейтинговим агентством, заснованим в іншій країні, за умови, що такі кредитні рейтинги затверджені АРА в порядку, встановленому статтею 21 цього Закону.

Стаття 7. Авторизація рейтингового агентства

1. Рейтингове агентство зобов'язане пройти авторизацію та здійснювати діяльність відповідно до вимог цього Закону, якщо таке рейтингове агентство має намір присвоювати публічні кредитні рейтинги.

Рейтингове агентство, яке зареєстровано відповідно до законодавства країни агресора, або рейтингове агентство, яке прямо або опосередковано контролюється особами, які є громадянами та (або) резидентами такої країни, або до органів управління якого входять громадяни та (або) резиденти такої країни, не може бути авторизоване та здійснювати діяльність відповідно до цього Закону, та їх діяльність обмежується в порядку, встановленому Законом України "Про санкції".

2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі - НКЦПФР) у встановленому нею порядку здійснює авторизацію рейтингових агентств, у тому числі іноземних, які мають намір присвоювати публічні кредитні рейтинги.

Вимоги, яким повинно відповідати рейтингове агентство, яке має намір присвоювати публічні кредитні рейтинги, для включення його до Реєстру осіб, уповноважених здійснювати рейтингову діяльність (далі - Реєстр рейтингових агентств), встановлюються цим Законом та нормативно-правовими актами НКЦПФР.

Рейтингове агентство, яке має намір присвоювати публічні кредитні рейтинги, зобов'язане дотримуватись зазначених вимог протягом усього періоду провадження такої діяльності.

3. Авторизація здійснюється шляхом включення відповідного рейтингового агентства до Реєстру рейтингових агентств.

4. Рейтингове агентство набуває статусу авторизованого з дати його включення до Реєстру рейтингових агентств та отримання Свідоцтва про включення до Реєстру рейтингових агентств (далі - Свідоцтво про включення до Реєстру).

5. Реєстр рейтингових агентств – це сукупність даних про рейтингові агентства.

Реєстр рейтингових агентств ведеться НКЦПФР у встановленому нею порядку.

НКЦПФР забезпечує розкриття інформації з Реєстру рейтингових агентств у встановленому нею порядку, зокрема оприлюднює перелік АРА, у загальнодоступній інформаційній базі даних НКЦПФР про ринок рейтингування.

6. НКЦПФР включає рейтингове агентство до Реєстру рейтингових агентств за результатами розгляду заявки на авторизацію та визначених документів, поданих у порядку визначеному статтею 8 цього Закону.

Відповідальність за достовірність надання інформації, поданої для включення до Реєстру рейтингових агентств, несе рейтингове агентство (юридична особа, яка подала таку інформацію) згідно з цим Законом.

Стаття 8. Порядок авторизації

1. Рейтингове агентство, яке має намір присвоювати публічні кредитні рейтинги, в тому числі іноземне, (далі - заявник) для включення до Реєстру рейтингових агентств подає НКЦПФР у встановленому нею порядку та формі, заяву про включення до Реєстру рейтингових агентств (далі - заявка на авторизацію) разом з такими документами:

1) копію статуту заявника, крім випадку наявності доступу до відомостей такого документу в достатньому обсязі в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

2) відомості про структуру власності заявника, та учасників (акціонерів) з істотною участю в ній відповідно до вимог НКЦПФР;

3) інформацію про наявність у заявника організаційної структури та спеціалістів, необхідних для провадження рейтингової діяльності (їх кваліфікацію), що відповідають встановленим НКЦПФР вимогам, за визначеною нею формою, а також інформацію про наявність обладнання, комп'ютерної техніки, програмного забезпечення, приміщень;

4) інформацію про види рейтингів, які планує присвоювати заявник;

5) інформацію про структуру корпоративного управління заявника;

6) копії визначених НКЦПФР документів, необхідних для ідентифікації учасників (акціонерів) та всіх осіб, через яких здійснюватиметься опосередковане володіння та/або контроль істотної участі у заявника;

7) інформацію про наявність у заявника фінансових ресурсів для провадження рейтингової діяльності;

8) інформацію про фінансовий стан заявника, та учасників (акціонерів) з істотною участю в ньому за формою, встановленою НКЦПФР;

9) інформацію про ділову репутацію учасників (акціонерів), і всіх осіб, через яких здійснюватиметься опосередковане володіння та/або контроль істотної участі у заявника, за формою, встановленою НКЦПФР;

10) інформацію про ділову репутацію та кваліфікацію особи (осіб), яка здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу (або осіб, які призначені головою та членами колегіального виконавчого органу), членів наглядової ради, головного бухгалтера та керівника служби внутрішнього аудиту (контролю), керівника комплаєнс підрозділу або особи, яка одноосібно здійснює функції такого підрозділу (комплаєнс офіцера) у заявника, відповідно до вимог та за формою, встановленою НКЦПФР;

11) інформацію про персональний склад виконавчого органу та наглядової ради та інших працівників заявника, та розмір їх винагороди за формою, встановленою НКЦПФР;

12) інформацію про юридичних осіб, у яких учасник (акціонер) з істотною участю заявника - фізична особа є керівником та/або контролером, за формою, встановленою НКЦПФР;

13) інформацію про асоційованих осіб учасників (акціонерів) з істотною участю у заявника - фізичних осіб за формою, встановленою НКЦПФР;

14) внутрішні правила здійснення рейтингової діяльності та методології присвоєння, перегляду та відкликання рейтингів;

15) інформацію про створення ефективних організаційних та адміністративних заходів та процедур, спрямованих на забезпечення визначення, усунення або управління та розкриття конфліктів інтересів з метою запобігання їх несприятливого впливу на інтереси об'єктів рейтингування та користувачів рейтингу;

16) копії внутрішніх положень заявника, що визначають порядок надання ним послуг, порядок здійснення внутрішнього аудиту (контролю) та систему управління ризиками;

17) бізнес-план;

18) інформацію про укладені заявником, договори щодо аутсорсингу (у разі наявності);

19) оригінал або копію платіжного документа, засвідчену уповноваженим представником банку та відміткою банку про перерахування плати в порядку, визначеному статтею 44 цього Закону, на дату здійснення такої оплати, за внесення до Реєстру рейтингових агентств.

Особливості авторизація іноземних рейтингових агентств встановлюється НКЦПФР.

2. АРА протягом всього періоду своєї діяльності повинно відповідати вимогам його авторизації.

Рейтингове агентство протягом одного робочого дня повідомляє НКЦПФР про будь-які істотні зміни в документах, які були подані для авторизації та про зміни рейтингових методологій, моделей або ключових рейтингових припущень та оприлюднює такі зміни відповідно до статті 24 цього Закону.

3. НКЦПФР включає заявника до Реєстру рейтингових агентств, якщо такий заявник відповідає умовам, необхідним для присвоєння публічних кредитних рейтингів, відповідно до цього Закону.

Стаття 9. Розгляд заявки на авторизацію

1. НКЦПФР протягом 45 робочих днів із моменту отримання повідомлення повинна розглянути заявку на авторизацію заявника, шляхом визначення відповідності такої особи вимогам, визначеним відповідно до цього Закону.

НКЦПФР може продовжити термін розгляду заявки на авторизацію на 15 робочих днів у випадку, якщо заявник передбачає використання аутсорсингу у процесі своєї рейтингової діяльності.

2. Протягом 20 робочих днів з дня отримання заявки на авторизацію НКЦПФР оцінює повноту комплексу документів. Якщо заявка на авторизацію є неповною, НКЦПФР повинна встановити термін, до якого заявник має надати додаткову інформацію.

Після оцінки заявки на авторизацію як повної, НКЦПФР повідомляє про це заявника.

3. Протягом строку, визначеного частиною 1 цієї статті, НКЦПФР приймає рішення про авторизацію або про відмову в авторизації заявника.

4. Рішення, ухвалене НКЦПФР відповідно до частини 3 цієї статті,

набирає чинності на п'ятий робочий день після його прийняття.

5. Протягом п'яти робочих днів від дня прийняття рішення, передбаченого частиною 3 цієї статті, НКЦПФР повідомляє про своє рішення заявника. У випадку, якщо НКЦПФР відмовляє в авторизації заявнику НКЦПФР має зазначити повний перелік причин такого рішення.

6. Реєстр рейтингових агентств повинен оновлюватися протягом п'яти робочих днів після прийняття рішення про авторизацію відповідно до цієї статті.

Стаття 10. Виключення АРА з Реєстру рейтингових агентств

1. НКЦПФР приймає рішення про відкликання авторизації АРА та виключає АРА з Реєстру рейтингових агентств у наступних випадках:

- 1) АРА подало заяву про виключення з Реєстру рейтингових агентств;
- 2) АРА не присвоювало або не переглядало жодного публічного кредитного рейтингу протягом шести місяців поспіль;
- 3) встановлення факту подання недостовірної, неправдивої та/або оманливої інформації АРА, для включення його до Реєстру рейтингових агентств;
- 4) встановлення факту невідповідності рейтингового агентства вимогам законодавства, яким воно повинно відповідати для включення його до Реєстру рейтингових агентств;
- 5) застосування до АРА заходів впливу відповідно до пункту 1 частини 1 статті 42 цього Закону.

2. Рішення про відкликання авторизації набуває чинності на п'ятий робочий день після його прийняття.

3. Рейтинги можуть використовуватись відповідно до статті 6 цього Закону після прийняття рішень, зазначених у пунктах 1 та 3 частини 1 статті 42 цього Закону, протягом періоду, що не перевищує:

- 1) 10 робочих днів від дати оприлюднення відповідно до частини 4 цієї статті рішення НКЦПФР, якщо існують рейтинги, присвоєні тому самому об'єкту рейтингування іншими АРА;
- 2) три місяці з дня оприлюднення відповідно до частини 4 цієї статті рішення НКЦПФР, якщо немає рейтингів, присвоєних тому самому фінансовому інструменту або об'єкту рейтингування іншим АРА.

НКЦПФР може продовжити період, зазначений у пункті 2 цієї частини, на три місяці у виняткових обставинах, пов'язаних з потенційною небезпекою дестабілізації ринку або появи фінансової нестабільності.

4. НКЦПФР у найкоротший термін повідомляє зацікавлене АРА про рішення, ухвалені відповідно до частини 1 цієї статті.

З дати отримання такого повідомлення АРА не має права присвоювати, переглядати або відкликати кредитні рейтинги.

НКЦПФР повинна оприлюднити таке рішення на своєму веб-сайті протягом 10 робочих днів від дня його прийняття.

Оприлюднюючи рішення, відповідно до абзацу першого цієї частини, НКЦПФР повинна також оприлюднити інформацію, пов'язану з оскарженням такого рішення.

Стаття 11. Вимоги до незалежності АРА та уникнення ними конфлікту інтересів

1. АРА має вжити всіх необхідних заходів для забезпечення того, щоб на присвоєння рейтингу чи прогнозу рейтингу не впливали будь-які наявні або потенційні конфлікти інтересів або ділові відносини, учасником яких є рейтингове агентство, що присвоює рейтинг чи прогноз рейтингу, його учасники (акціонери), посадові особи, рейтингові аналітики, співробітники або будь-яка інша фізична особа, яка бере безпосередньо участь у рейтинговій діяльності, або будь-яка особа, яка прямо або опосередковано пов'язана з таким АРА.

2. З метою забезпечення дотримання зазначених вимог, АРА повинне відповідати організаційним та операційним вимогам, встановленим статтями 12 - 14 цього Закону.

3. Аутсорсинг важливих операційних функцій не повинен призводити до зниження якості внутрішнього контролю АРА та здатності НКЦПФР здійснювати нагляд за дотриманням АРА вимог цього Закону.

4. За заявою АРА НКЦПФР може прийняти рішення про незастосування вимог абзацу шостого частини 1, частин 2 та 5 статті 15 та частини 1 статті 18 цього Закону до такого АРА, якщо таке АРА може довести, що ці вимоги відповідно до нього не є пропорційними з урахуванням характеру, масштабу і складності його діяльності, характеру та переліку присвоєних ним кредитних рейтингів і, що виконуються всі наступні вимоги:

1) АРА має менше 50 співробітників;

2) АРА запровадило заходи та процедури, зокрема, механізми внутрішнього контролю, порядок звітування та заходи для забезпечення незалежності рейтингових аналітиків та осіб, що схвалюють кредитні рейтинги, що забезпечує дієве дотримання вимог цього Закону;

3) діяльність АРА не має суттєвого впливу на цілісність та стабільність фінансового ринку;

4) розмір АРА не визначений таким чином, щоб уникнути виконання вимог цього Закону рейтинговим агентством або групою рейтингових агентств.

5. АРА повинні створювати, підтримувати та використовувати ефективну систему внутрішнього контролю, що забезпечує впровадження політик і процедур із запобігання і пом'якшення можливих конфліктів інтересів і забезпечення незалежності кредитних рейтингів, рейтингових аналітиків і рейтингових команд від акціонерів, адміністративних та управлінських органів, діяльності з продажу та маркетингової діяльності, а також здійснювати документування роботи цієї системи. АРА повинні встановити стандартні операційні процедури відносно корпоративного управління, системи організації діяльності та керування конфліктами інтересів. АРА повинні періодично контролювати і переглядати стандартні операційні процедури, щоб оцінити їхню ефективність і визначити, чи повинні вони бути оновлені.

Стаття 12. Організаційні вимоги до АРА

1. АРА повинно функціонувати виключно у формі акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю або товариства з додатковою відповідальністю, а також утворити виконавчий орган та наглядову раду рейтингового агентства. Особи, які здійснюють управлінські функції у АРА повинні забезпечувати:

- 1) незалежність рейтингової діяльності, включаючи незалежність від усіх політичних та економічних впливів або обмежень;
- 2) належне визначення, управління та розкриття конфлікту інтересів;
- 3) функціонування власного веб-сайту АРА в мережі Інтернет з вільним доступом для користувачів;
- 4) дотримання АРА інших вимог цього Закону.

АРА повинно бути організоване в спосіб, який забезпечує уникнення конфліктів інтересів, які ставлять під загрозу незалежність або точність рейтингової діяльності.

2. Особи, які здійснюють управлінські функції в АРА повинні мати:

- 1) бездоганну ділову репутацію;
- 2) достатні знання;
- 3) можливість забезпечити виконання своїх обов'язків.

Принаймні третина, але не менше двох, членів наглядової ради АРА повинні бути незалежними членами, які не залучаються до рейтингової діяльності.

Винагорода членам наглядової ради повинна бути не пов'язана з результатами діяльності АРА та формуватись таким чином, щоб забезпечити їх незалежність та неупередженість їх рішень. Термін повноважень незалежних членів наглядової ради повинен бути фіксованим, попередньо визначеним, не перевищувати п'яти років і не може бути подовженим. Звільнення незалежних членів наглядової ради відбувається лише у випадку зловживання або професійної недбалості.

Спеціальними обов'язками незалежних членів наглядової ради АРА є нагляд за:

- 1) розробкою та використанням рейтингової політики та методологій, які використовуються АРА у рейтинговій діяльності;
- 2) ефективністю внутрішньої системи контролю якості рейтингової діяльності АРА;
- 3) ефективністю заходів та процедур, встановлених для забезпечення виявлення, усунення або управління та розкриття будь-якого конфлікту інтересів;
- 4) процесом управління та комплаєнсу, включаючи ефективність функції з перегляду, зазначеної у частині 9 цієї статті.

Доповідь незалежних членів наглядової ради стосовно питань, зазначених у підпунктах 1 та 4 цієї частини, повинні періодично подаватися до наглядової ради та надаватися НКЦПФР на її вимогу.

Більшість членів виконавчого органу та наглядової ради повинні мати достатній досвід у сфері фінансів.

3. АРА повинно запровадити адекватну політику та правила для забезпечення вимог цього Закону.

4. АРА повинно мати належні адміністративні та облікові процедури, механізми внутрішнього контролю, дієві процедури оцінки ризику, ефективний порядок контролю та захисту систем обробки інформації.

Зазначені механізми внутрішнього контролю створюються для забезпечення виконання рішень та дотримання процедур всіма підрозділами та посадовими особами АРА.

АРА повинно запровадити та підтримувати процедури прийняття рішень та організаційні структури, які чітко та задокументовано визначають процедури звітування, та розподіляють функції та повноваження.

5. АРА повинно створити та підтримувати постійно ефективно діючий комплаєнс підрозділ або визначити окрему посадову особу (комплаєнс офіцера), який не може бути підпорядкований виконавчому органу. Такий підрозділ (комплаєнс офіцер) здійснює моніторинг та звітує про дотримання АРА та його співробітниками вимог законодавства про рейтингову діяльність.

Комплаєнс підрозділ (комплаєнс офіцер):

1) забезпечує розробку, запровадження та актуалізацію внутрішніх правил та процедур спрямованих на дотримання АРА вимог законодавства про рейтингову діяльність;

2) здійснює на регулярній основі моніторинг внутрішніх правил та процедур спрямованих на дотримання таким АРА вимог законодавства про рейтингову діяльність;

3) оцінює достатність та ефективність заходів та процедур, передбачених внутрішніми правилами для забезпечення та спрямованих на дотримання АРА вимог законодавства про рейтингову діяльність, та вжиття заходів щодо усунення виявлених невідповідностей внутрішніх правил та процедур АРА вимогам законодавства про рейтингову діяльність;

4) надає поради та допомагає особам, які здійснюють управлінські функції, рейтинговим аналітикам, співробітникам, а також будь-яким іншим фізичним особам, які беруть безпосередньо участь у рейтинговій діяльності, або будь-якій особі, прямо або опосередковано пов'язаній з ним відносинами контролю, які несуть відповідальність за ведення кредитної рейтингової діяльності, в дотриманні зобов'язань АРА згідно з цим Законом в дотриманні вимог законодавства про рейтингову діяльність;

5) регулярно, але не рідше одного разу на рік звітує безпосередньо наглядовій раді та виконавчому органу АРА про виконання своїх обов'язків;

6) виконує інші функції, визначені законодавством та/або внутрішніми документами АРА.

6. З метою забезпечення виконання комплаєнс підрозділом (комплаєнс офіцером) своїх функцій незалежно та належним чином, АРА повинно забезпечувати дотримання таких вимог:

1) комплаєнс підрозділ (комплаєнс офіцер) має необхідні повноваження, ресурси, досвід та доступ до усієї необхідної інформації;

2) здійснювати інформування НКЦПФР про призначення або

звільнення керівника комплаєнс підрозділу (комплаєнс офіцера) у порядку, встановленому НКЦПФР ;

3) керівник комплаєнс підрозділу (комплаєнс офіцер) призначається наглядовою радою АРА і є підпорядкованим та підзвітним безпосередньо голові наглядової ради;

4) керівник комплаєнс підрозділу (комплаєнс офіцер) відповідальний за забезпечення виконання вимог, передбачених частиною 3 цієї статті;

5) керівник комплаєнс підрозділу (комплаєнс офіцер) в кожному конкретному випадку звітує безпосередньо наглядовій раді АРА у разі виявлення істотного ризику невиконання АРА своїх зобов'язань, взятих в рамках провадження рейтингової діяльності;

6) співробітники комплаєнс підрозділу (комплаєнс офіцер), особи, які здійснюють управлінські функції, рейтингові аналітики, співробітники, а також будь-які інші фізичні особи, які беруть безпосередньо участь у рейтинговій діяльності, або будь-які особи, прямо або опосередковано пов'язані з ним відносинами контролю, які несуть відповідальність за ведення рейтингової діяльності, які залучені до роботи комплаєнс підрозділу, не залучаються (не залучається) до виконання діяльності, моніторинг якої вони (він) здійснюють (здійснює);

7) винагорода співробітнику комплаєнс підрозділу (комплаєнс офіцеру) не пов'язана з результатами діяльності АРА та формується таким чином, щоб забезпечити його незалежність та неупередженість його рішень.

Співробітник комплаєнс підрозділу (комплаєнс офіцер) забезпечує належне визначення, попередження та усунення будь-яких конфліктів інтересів, пов'язаних з особами, з якими працює комплаєнс підрозділ (комплаєнс офіцер).

7. АРА формує відповідні та ефективні організаційні та адміністративні процедури для попередження, визначення, усунення або управління та розкриття будь-якого конфлікту інтересів, зазначеного у частині 1 статті 14 цього Закону. АРА організовує ведення записів усіх значних загроз порушення незалежності рейтингової діяльності, включаючи загрози незалежності рейтингових аналітиків, зазначених вимог відповідно до статті 16 цього Закону, а також заходів, спрямованих для усунення таких загроз.

8. АРА повинно застосовувати відповідні системи, ресурси та процедури для забезпечення безперебійності та регулярності при веденні своєї рейтингової діяльності.

9. АРА повинно запровадити функцію з перегляду, згідно з якою періодично переглядаються його методології, моделі та ключові рейтингові припущення, такі, як математичні або кореляційні припущення, та будь-які значні зміни або доповнення до них, а також відповідність таких методологій, моделей та ключових рейтингових припущень, коли вони використовуються або призначені для використання при оцінці нових фінансових інструментів.

Така функція з перегляду є незалежною від видів діяльності, пов'язаних з рейтинговою діяльністю та звітуванням перед членами наглядової ради, зазначеного у частині 2 цієї статті.

10. АРА повинне здійснювати моніторинг та оцінку достатності та ефективності своїх систем, механізмів внутрішнього контролю та процедур, запроваджених відповідно до вимог цього Закону, та повинно вживати заходів, необхідних для усунення будь-яких недоліків.

Стаття 13. Незалежний член наглядової ради АРА

1. Незалежний член наглядової ради (незалежний директор) рейтингового агентства – член наглядової ради, на якого відсутній будь-який вплив з боку інших осіб у процесі прийняття рішень під час виконання обов'язків незалежного директора. Зокрема, не може вважатися незалежним директором особа, якщо вона:

1) входила протягом попередніх п'яти років до складу органів управління цього рейтингового агентства та/або афілійованих з ним юридичних осіб;

2) одержує та/або одержувала протягом попередніх трьох років від цього рейтингового агентства та/або афілійованих з ним юридичних осіб додаткову винагороду в розмірі, що перевищує 5 відсотків сукупного річного доходу такої особи за кожний з таких років;

3) володіє (прямо або опосередковано) 5 і більше відсотками статутного капіталу юридичної особи чи є посадовою особою або особою, яка здійснює управлінські функції в такій юридичній особі, а також є фізичною особою – підприємцем, яка протягом минулого року мала істотні ділові відносини з рейтинговим агентством та/або афілійованими з ним юридичними особами;

4) є та/або була протягом попередніх трьох років незалежним аудитором цього рейтингового агентства та/або афілійованих з ним юридичних осіб;

5) є та/або була протягом попередніх трьох років працівником аудиторської фірми, яка протягом попередніх трьох років надавала аудиторські послуги цьому рейтинговому агентству та/або афілійованим з ним юридичним особам;

6) є та/або була протягом попередніх трьох років працівником цього рейтингового агентства та/або афілійованих з ним юридичних осіб;

7) є акціонером (учасником) – власником контрольного пакета акцій (часток) та/або є представником акціонера (учасника) - власника контрольного пакета акцій (часток) цього рейтингового агентства в будь-яких цивільних відносинах;

8) була сукупно більш як 12 років членом наглядової ради цього рейтингового агентства;

9) є близькою особою осіб, зазначених у пунктах 1 - 8 цієї частини;

10) не відповідає додатковим критеріям, встановленим статутом або іншими внутрішніми документами рейтингового агентства.

Вимоги пунктів 1, 2 та 6 цієї частини пункту не поширюються на випадки обіймання посади незалежного директора рейтингового агентства та відносини,

пов'язані з цим.

2. У разі якщо акціонер (учасник) вважає, що незалежний директор не відповідає вимогам цієї статті, такий акціонер (учасник) може звернутися до суду з позовом щодо визнання особи такою, що не може вважатися незалежним директором. У такому разі особа, щодо якої подано позов, продовжує виконувати функції незалежного директора до набрання законної сили рішенням суду.

3. Для цілей цієї статті близькою особою є особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у пункті 9 частини 1 цієї статті (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також (незалежно від зазначених умов) чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням зазначеного суб'єкта.

Для цілей пункту 3 частини 1 цієї статті діловими відносинами визнається постачання рейтинговому агентству та/або афілійованим з ним юридичним особам товарів або надання послуг (включаючи фінансові, юридичні, консультаційні), або споживання поставлених рейтинговим агентством та/або афілійованими з ним юридичними особами товарів чи наданих ними послуг.

Для цілей цієї статті істотність ділових відносин, встановлена пунктом 3 частини 1 цієї статті, визначається статутом або положенням про наглядову раду рейтингового агентства.

4. Для міжнародних рейтингових агентств, в яких запроваджено однорівнева система корпоративного управління незалежним директором вважається незалежний невиконавчий член директор колегіального виконавчого органу ради директорів.

Стаття 14. Операційні вимоги до АРА

1. АРА повинно визначати, усувати, управляти і розкривати, ясно і чітко, будь-які фактично наявні або потенційні конфлікти інтересів, які можуть вплинути на аналіз і висновки рейтингових аналітиків, співробітників або будь-якої іншої фізичної особи, яка бере безпосередньо участь у рейтинговій діяльності, та які безпосередньо беруть участь в рейтинговій діяльності, а також осіб, які схвалюють кредитні рейтинги і прогнози рейтингів.

2. АРА не присвоює кредитного рейтингу або прогнозу рейтингу у разі наявності будь-якої з таких обставин:

1) АРА або особи, зазначені у частині 1 цієї статті, прямо або опосередковано володіють фінансовими інструментами рейтингованого суб'єкта або пов'язаної третьої особи, прямо або опосередковано є власником частки у статутному капіталі такого рейтингованого суб'єкта або пов'язаної третьої сторони (за винятком частки у активах диверсифікованих інститутах спільного інвестування або недержавних пенсійних фондах або компаніях зі страхування життя);

2) акціонер або учасник АРА, який має 10 або більше відсотків статутного капіталу чи прав голосу цього рейтингового агентства або має змогу чинити значний вплив на рейтингову діяльність рейтингового агентства та одночасно володіє 10 або більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в рейтингованому суб'єкті або пов'язаної з ним третьої особи, або опосередковано є власником частки у статутному капіталі такого рейтингового суб'єкта або пов'язаної третьої особи, (за винятком частки у активах диверсифікованих інститутах спільного інвестування або недержавних пенсійних фондах або компаніях зі страхування життя, коли така особа не може здійснювати істотний вплив на діяльність таких суб'єктів);

3) особа, зазначена у частині 1 цієї статті, є членом виконавчого органу або наглядової ради рейтингового суб'єкта або пов'язаної третьої особи;

4) акціонер або учасник АРА, який має 10 або більше відсотків статутного капіталу чи прав голосу цього рейтингового агентства або може здійснювати значний вплив на рейтингову діяльність АРА та є членом виконавчого органу або наглядової ради рейтингового суб'єкта або пов'язаної з ним третьої особи;

5) рейтинговий аналітик, який брав участь у присвоєнні кредитного рейтингу, або особа, яка схвалила кредитний рейтинг, мала відносини з рейтингованим суб'єктом або з пов'язаною третьою особою, що може спричинити конфлікт інтересів.

3. У разі якщо обставини, впливають або потенційно можуть впливати на наявний кредитний рейтинг чи прогноз рейтингу АРА повинне відразу розкрити такі обставини:

1) кредитний рейтинг присвоєно рейтингованому суб'єкту або пов'язаній третій особі, яка прямо або опосередковано контролюється АРА або які контролюють АРА;

2) кредитний рейтинг присвоєно щодо рейтингового суб'єкта або пов'язаної з ним третьої особи, які володіють 10 або більше відсотків статутного капіталу або прав голосу цього АРА;

3) обставини, визначені у підпунктах 1-5 частини 2 цієї статті.

АРА повинне також негайно оцінити, чи є підстави для повторного перегляду рейтингу або відкликання наявного кредитного рейтингу або прогнозу рейтингу.

4. АРА повинне розкривати інформацію, якщо наявний кредитний рейтинг або прогноз рейтингу потенційно може зазнати впливу від:

1) акціонерів або учасників АРА, які володіють 5 і більше відсотками статутного капіталу або прав голосу цього АРА або будь-яким чином можуть здійснювати значний вплив на рейтингову діяльність АРА та які одночасно володіють 5 або більше відсотками статутного капіталу або прав голосу рейтингового суб'єкта або пов'язаної третьої особи, або опосередковано є власником частки у статутному капіталі такого рейтингового суб'єкта або пов'язаної третьої особи (за винятком частки у активах диверсифікованих інститутах спільного інвестування або недержавних пенсійних фондах або компаніях зі страхування життя, коли така особа не може здійснювати істотний

вплив на діяльність таких суб'єктів);

2) акціонерів або учасників АРА, які володіють 5 і більше відсотків статутного капіталу або прав голосу цього АРА або будь-яким чином можуть здійснювати значний вплив на рейтингову діяльність АРА та є членами виконавчого органу або наглядової ради рейтингованого суб'єкта або пов'язаної з ним третьої особи

5. Розмір пакетів акцій (часток) або прав голосу передбачених пунктами 2 та 4 частини 2 та пунктами 1 та 2 частини 4 цієї статті визначається з урахуванням положень частини 7 статті 26 цього Закону.

6. АРА повинні гарантувати, що збори, які стягуються з клієнтів за присвоєння кредитного рейтингу і надання додаткових послуг, не є дискримінаційними і розраховуються на основі фактичних витрат. Плата за рейтингові послуги не повинна залежати від рівня рейтингів, присвоєних АРА, або будь-яких інших результатів або наслідків виконаної роботи.

7. Ні АРА, ні будь-яка особа, які прямо або опосередковано володіють принаймні 5 відсотками статутного капіталу або прав голосу АРА або можуть будь-яким чином здійснювати значний вплив на рейтингову діяльність АРА, не повинні надавати рейтингованому суб'єкту або пов'язаній з ним третій особі консультаційні або дорадчі послуги, пов'язані з корпоративним управлінням, структурою власності, активами, зобов'язаннями або діяльністю такого рейтингованого суб'єкта або пов'язаної з ним третьої особи.

АРА може надавати послуги інші, ніж присвоєння кредитних рейтингів (додаткові послуги). Додаткові послуги не є частиною рейтингової діяльності та складаються з ринкових прогнозів, оцінок економічних тенденцій, аналізу ціноутворення та інших загальних аналізів даних, а також пов'язаних з цим послуг збуту.

АРА повинно забезпечити, щоб надання додаткових послуг не становило конфлікту інтересів з його рейтинговою діяльністю та повинно розкрити в остаточних рейтингових звітах інформацію про будь-які додаткові послуги, надані рейтингованому суб'єкту або пов'язаній третій особі.

8. АРА встановлює свої засоби комунікацій та внутрішнього звітування в спосіб, який дозволяє забезпечити незалучення осіб, зазначених у частині 1 цієї статті, до іншої діяльності АРА, що здійснюється на платній основі.

9. АРА організовує ведення записів будь-яких операцій пов'язаних з рейтинговою діяльністю, та, де є необхідність, проведення перевірок повноти та правильності таких записів. Вимоги щодо змісту таких записів встановлюються НКЦПФР.

Записи та результати їх перевірок, зазначені в абзаці першому цієї частини, повинні зберігатися в приміщенні АРА протягом принаймні п'яти років і надаватися за запитом до НКЦПФР.

У випадку відкликання авторизації АРА записи зберігаються протягом додаткового терміну у три роки з дати відкликання такої авторизації.

10. Записи, що встановлюють відповідні права та зобов'язання АРА та рейтингованого суб'єкта або пов'язаних з ним третіх осіб згідно з договором про

надання рейтингових послуг, зберігаються протягом всього строку відносин з таким рейтингованим суб'єктом або пов'язаних з ним третіх осіб.

Стаття 15. Вимоги до персоналу АРА

1. АРА забезпечує щоб наступні особи мали професійні знання та досвід для належного виконання своїх обов'язків:

- 1) рейтингові аналітики; співробітники, які безпосередньо залучені до рейтингової діяльності;
- 2) будь-які інші фізичні особи, які безпосередньо беруть участь у рейтинговій діяльності.

2. АРА забезпечує, щоб особам, зазначеним у частині 1 цієї статті, заборонялось ініціювати або брати участь в переговорах щодо отримання рейтинговим агентством оплати з будь-якою юридичною особою, яка є (буде) рейтингованим суб'єктом, пов'язаною третьою стороною або від будь-якої особи, яка прямо або опосередковано контролюються рейтингованим суб'єктом або яка контролює рейтингований суб'єкт.

3. АРА повинно забезпечити, щоб особи, зазначені у частині 1 цієї статті, відповідали вимогам щодо рейтингових аналітиків та інших осіб, безпосередньо залучених до рейтингової діяльності, встановленим статтею 16 цього Закону.

4. АРА повинно встановити відповідний механізм поступової ротації рейтингових аналітиків та осіб, що затверджують рейтинги, відповідно до вимог та у порядку, встановленому частиною 8 статті 16 цього Закону. Такий механізм ротації застосовується окремими періодами до окремих осіб, а не до груп.

5. Винагорода та оцінка ефективності співробітників, що беруть участь у заходах з присвоєння кредитного рейтингу чи прогнозу рейтингу, а також осіб, які затверджують кредитні рейтинги і прогнози рейтингів, не повинна залежати від суми винагороди, яку АРА отримує від рейтингованих суб'єктів або від пов'язаних із ним третіх осіб.

Стаття 16. Вимоги до рейтингових аналітиків та будь-яких фізичних осіб, які безпосередньо беруть участь у рейтинговій діяльності

1. Зазначені у цій частині особи не повинні набувати або відчужувати або будь-яким іншим чином укладати правочини щодо фінансових інструментів, якщо емітентом (особою, що видала фінансовий інструмент) або гарантом або особою, що надає забезпечення за такими фінансовими інструментами, є рейтингований суб'єкт (за винятком частки у активах диверсифікованих інститутах спільного інвестування або недержавних пенсійних фондах або компаніях зі страхування життя). Такими особами є:

- 1) рейтингові аналітики які брали участь у присвоєнні, перегляді та відкритті рейтингів;
- 2) співробітники АРА, які брали участь у присвоєнні, перегляді та відкритті рейтингів;

- 3) будь-які інші фізичні особи, які беруть безпосередньо участь у рейтинговій діяльності;
 - 4) пов'язані особи осіб, зазначених у пунктах 1 - 3 цієї частини .
2. Особи, зазначені у пунктах 1 - 4 частини 1 цієї статті, не повинні брати участь або іншим чином впливати на визначення кредитного рейтингу чи прогнозу рейтингу будь-якого рейтингованого суб'єкта, якщо така особа:
- 1) володіє фінансовими інструментами рейтингованого суб'єкта (за винятком частки у активах диверсифікованих інститутах спільного інвестування або недержавних пенсійних фондах або компаніях зі страхування життя);
 - 2) володіє фінансовими інструментами будь-якого суб'єкта господарювання, пов'язаного з рейтингованим суб'єктом, володіння якими може спричинити або може загалом розглядатись як таке, що спричиняє конфлікт інтересів (за винятком частки у активах диверсифікованих інститутах спільного інвестування або недержавних пенсійних фондах або компаніях зі страхування життя);
 - 3) нещодавно мали трудові, ділові або інші відносини з рейтингованим суб'єктом, які можуть спричинити або можуть загалом розглядатись як такі, що спричиняють конфлікт інтересів.
3. АРА повинні забезпечити, щоб особи, зазначені у пунктах 1 - 4 частини 1 цієї статті:
- 1) вживали усіх заходів, необхідних для захисту майна та записів, якими володіє АРА, від шахрайства, крадіжки або зловживання, зважаючи на характер, масштаб та складність їх рейтингової діяльності, характер та видів рейтингів;
 - 2) не розголошували інформацію про рейтинги, можливі майбутні рейтинги і прогнози рейтингів АРА, за винятком надання такої інформації рейтингованому суб'єкту або пов'язаній з ним третій особі;
 - 3) не розповсюджували конфіденційну інформацію, яка знаходиться у розпорядженні АРА, наступним особам які безпосередньо не залучені до рейтингової діяльності:
 - а) рейтинговим аналітикам та співробітникам будь-якої особи, прямо або опосередковано пов'язаної з ним відносинами контролю з АРА;
 - б) будь-якій фізичній особі, послуги якої надаються АРА;
 - в) будь-якій фізичній особі, послуги якої перебувають під контролем іншої особи, яка прямо або опосередковано пов'язана з АРА відносинами контролю за АРА;
 - 4) не використовували або не розповсюджували конфіденційну інформацію для цілей торгівлі фінансовими інструментами або для будь-яких інших цілей, окрім ведення рейтингової діяльності.
4. Особи, зазначені у пунктах 1 - 4 частини 1 цієї статті, не повинні вимагати або приймати гроші, подарунки або отримувати вигоду від будь-якої особи, з якою АРА має правовідносини, пов'язані з провадженням рейтингової діяльності.
5. Якщо особи, зазначені у пунктах 1 - 4 частини 1 цієї статті, вважають, що будь-яка інша особа вчинила дії, які вважаються протиправними, особи,

зазначені у пунктах 1 - 4 частини 1 цієї статті, повинні негайно повідомляти таку інформацію комплаєнс підрозділу (комплаєнс офіцеру) без негативних наслідків для себе.

6. Якщо рейтинговий аналітик звільняється та поступає на роботу до рейтингованого суб'єкта, у присвоєнні кредитного рейтингу в якому він був залучений, або до юридичної особи, з якою він мав відносини в рамках виконання своїх функцій у рейтинговому агентстві, рейтингове агентство переглядає відповідну роботу рейтингового аналітика, яку він виконував протягом двох років, що передували його звільненню.

7. Особи, зазначені у пунктах 1 - 4 частини 1 цієї статті, не можуть бути особами, що здійснюють управлінські функції, в рейтингованому суб'єкті або пов'язаній з ним третій особі протягом шести місяців після присвоєння рейтингу чи прогнозу рейтингу.

8. З метою встановлення поступового механізму ротації рейтингових аналітиків та осіб, які затверджують рейтинги, відповідно до вимог частини 4 статті 15 цього Закону:

1) АРА повинно гарантувати, що провідні рейтингові аналітики не будуть залучатися до рейтингової діяльності, яка стосується того самого рейтингованого суб'єкта або пов'язаної з ним третьої особи, на період, більше ніж чотири роки поспіль;

2) АРА, інші, ніж ті, що визначаються на підставі договору з емітентом або пов'язаною з ним третьою особою, і всі АРА, що видають суверенні рейтинги, повинні гарантувати, що:

а) рейтингові аналітики не будуть залучені до рейтингової діяльності, яка стосується того самого рейтингованого суб'єкта або пов'язаної з ним третьої особи, протягом періоду більше ніж п'ять років поспіль;

б) особи, які затверджують кредитні рейтинги, не будуть залучені до кредитних рейтингових заходів, що стосуються рейтингованого суб'єкта або пов'язаної з ним третьої особи протягом періоду більше ніж сім років поспіль.

Особи, зазначені в пунктах 1 та 2 цієї частини, не повинні брати участь у кредитних рейтингових заходах, які стосуються рейтингованого суб'єкта або пов'язаної з ним третьої особи, зазначених у цих пунктах, протягом двох років після закінчення термінів, визначених у цих пунктах.

Стаття 17. Вимоги до використання методології, моделі та ключових рейтингових припущень рейтинговим агентством

1. АРА розкриває методології, моделі та ключові рейтингові припущення, яке воно використовує у своїй рейтинговій діяльності, відповідно до статті 24 цього Закону.

Методології, моделі та ключові рейтингові припущення, яке АРА використовує у своїй рейтинговій діяльності, є відкритими та підлягають оприлюдненню на безоплатній основі. АРА не має права стягувати будь-яку плату за надання такої інформації.

Методології, моделі та ключові рейтингові припущення не підлягають погодженню або реєстрації НКЦПФР.

2. АРА повинне ухвалити, запровадити і застосовувати відповідні заходи, щоб гарантувати, що кредитні рейтинги і прогнози рейтингів, які воно присвоює, ґрунтуються на ретельному аналізі всієї доступної АРА інформації, яка має відношення до такого аналізу відповідно до методології, яка застосовується таким АРА у кожному конкретному випадку.

АРА має вжити всіх необхідних заходів для того, щоб забезпечити що інформація, яка використовується ним під час присвоєння кредитних рейтингів та прогнозів рейтингів, є належної якості і отримана з надійних джерел.

АРА при присвоєнні кредитного рейтингу та прогнозу рейтингу повинна окремо зазначити, що кредитний рейтинг є судженням агентства і що на нього можна покладатися лише до певної міри з відповідним скептицизмом.

Переглянуті кредитні рейтинги повинні бути оприлюдненими відповідно до оприлюднених АРА рейтингових методологій. Перегляд кредитних рейтингів повинен здійснюватися відповідно до оприлюднених АРА рейтингових методологій.

3. АРА використовує рейтингові методології, які є жорсткими, систематичними, послідовними та які підлягають обґрунтуванню, що здійснюється на основі історичного досвіду, включаючи проведення їх тестування на основі історичних даних (бек-тестинг).

Порядок проведення бек-тестингу, а також порядок його перевірки, здійснюється у встановленому НКЦПФР порядку.

4. АРА не може відмовити у присвоєнні кредитного рейтингу суб'єкту господарювання або фінансовому інструменту на підставі того, що попередній кредитний рейтинг було присвоєно іншим рейтинговим агентством.

АРА документує усі випадки, коли в процесі присвоєння кредитного рейтингу воно відхиляється від рейтингів, присвоєних іншим рейтинговим агентством об'єкту рейтингування, з наданням обґрунтування здійснення різного оцінювання.

5. АРА повинно здійснювати моніторинг та перегляд присвоєних кредитних рейтингів та власних методологій на постійній основі не менш ніж раз на рік та кожного разу, коли виникають суттєві зміни, які можуть вплинути на кредитні рейтинги. АРА встановлює внутрішні правила здійснення моніторингу впливу змін макроекономічних умов або умов фінансового ринку на присвоєнні кредитні рейтинги.

Суверенні рейтинги повинні переглядатися щонайменше кожні шість місяців.

6. АРА, що має намір суттєво змінити чи використовувати нові рейтингові методології, моделі або ключові рейтингові припущення, які можуть вплинути на рейтинг, повинне оприлюднити пропоновані суттєві зміни або нові рейтингові методології на власному веб-сайті разом із детальним поясненням причин і наслідків пропонованих суттєвих змін чи нових рейтингових методологій, запрошуючи зацікавлених осіб протягом одного місяця для надання своїх зауважень.

7. У випадку, якщо рейтингові методології, моделі або ключові рейтингові припущення, які використовуються рейтинговим агентством, були

змінені, АРА повинно у порядку, встановленому частиною 3 статті 8 цього Закону:

1) негайно, з використанням тих же засобів комунікації, як і ті, що були використані для оприлюднення кредитних рейтингів, які зазнали впливу, розкрити ймовірний перелік кредитних рейтингів, які зазнають впливу;

2) негайно інформувати НКЦПФР і розміщувати на власному веб-сайті результати обговорення і нові рейтингові методології разом із детальним їх поясненням і посиланням на дату набрання чинності;

3) негайно розміщувати на власному веб-сайті відповіді на коментарі, отримані в ході обговорення, яке проводиться згідно з частиною 6 цієї статті, за винятком випадків, якщо конфіденційність вимагається автором коментарів;

4) якомога скоріше, але не пізніше ніж через шість місяців після настання змін, здійснити перегляд кредитних рейтингів, які зазнали впливу, в той же час продовжувати здійснювати моніторинг таких кредитних рейтингів;

5) здійснити повторне присвоєння усіх кредитних рейтингів, які ґрунтувались на методологіях, моделях або ключових рейтингових припущеннях, які були змінені, якщо в результаті перегляду загальний підсумковий ефект зазначених змін впливає на такі кредитні рейтинги.

8. Якщо АРА виявило помилки в своїх рейтингових методологіях або факти неправильного їх застосування, воно повинно негайно:

1) повідомити про ці помилки НКЦПФР та всіх рейтингованих суб'єктів, яких стосуються такі помилки, пояснивши вплив помилок на кредитні рейтинги, включаючи необхідність перегляду присвоєних кредитних рейтингів;

2) якщо помилки впливають на кредитні рейтинги, розмістити ці помилки на власному веб-сайті;

3) виправити помилки в рейтингових методологіях;

4) вжити заходи, що передбачені у частині 7 цієї статті.

Стаття 18. Особливості присвоєння суверенних рейтингів

1. Суверенні рейтинги повинні присвоюватися в порядку, який гарантує аналіз індивідуальних відмінностей відповідного регіону, якому присвоюється рейтинг.

АРА не має права оголошувати про перегляд рейтингів групи регіонів, якщо таке оголошення не супроводжується звітом відносно кожного окремого регіону. Такі звіти повинні бути оприлюднені.

2. Будь-які публічні повідомлення АРА відмінні від кредитних рейтингів або прогнозів рейтингів або супроводжуваних їх прес-релізів або звітів, зазначених у частині 6 статті 23 цього Закону, які мають відношення до потенційного перегляду суверенних рейтингів не повинні базуватися на інформації, що стосується рейтингованого суб'єкта, на розкриття якої такий суб'єкт не надав згоди, крім випадку наявності такої інформації в загальнодоступних публічних джерелах, або відсутності у рейтингованого суб'єкта законних підстав не надавати згоду на розкриття такої інформації.

3. АРА повинно, беручи до уваги вимоги абзацу другої частини 5 статті 17 цього Закону, у встановленому НКЦПФР порядку розміщувати на власному веб-сайті та подавати до НКЦПФР на щорічній основі відповідно до вимог частини 3 статті 19 цього Закону графік на наступні 12 місяців, станом на кінець грудня, в якому встановлюється максимум три дати оприлюднення ініціативних суверенних рейтингів і пов'язаних з ними прогнозів рейтингів, і визначаються дати для оприлюднення суверенних рейтингів і пов'язаних із ними прогнозів рейтингів. Такі дати повинні бути встановлені на п'ятницю.

4. Недотримання графіка публікації суверенних рейтингів або пов'язаних з ними прогнозів рейтингів, може допускатися тільки у разі, якщо АРА необхідно виконувати свої зобов'язання відповідно до частини 2 статті 17, частини 1 статті 22 та частини 4 статті 24 цього Закону. Недотримання графіка публікації повинне супроводжуватися детальним поясненням причин відхилення від оголошеного графіка.

Стаття 19. Додаткові вимоги до суверенних рейтингів

1. Якщо АРА присвоює суверенний рейтинг або пов'язаний з ним прогноз рейтингу, воно повинно одночасно забезпечити подання докладного звіту про дослідження, пояснюючи всі припущення, параметри, обмеження і невизначеності, а також будь-яку іншу інформацію, що бралася до уваги в процесі визначення такого суверенного рейтингу або прогнозу рейтингу. Така доповідь має бути загальнодоступною, ясною і легко зрозумілою.

2. Загальнодоступна доповідь, супроводжувана викладом змін, що відбулися порівняно з попереднім суверенним рейтингом або пов'язаним із ним прогнозом рейтингу, має включати щонайменше таку інформацію:

1) детальну оцінку змін в кількісному вимірі, які пояснюють причини зміни рейтингу, і їх питому вагу. Детальна оцінка повинна включати опис наступного: дохід на душу населення, темпи зростання ВВП, інфляцію, бюджетний баланс, сальдо платіжного балансу, зовнішній борг, індикатор економічного розвитку, індикатор дефолту і будь-який інший відповідний фактор, що береться до уваги. Такий виклад має бути доповнений визначенням питомої ваги кожного фактору;

2) детальну оцінку змін в якісному вимірі, які пояснюють причини зміни рейтингу, і їх питому вагу;

3) докладний опис ризиків, обмежень і невизначеностей, пов'язаних зі зміною рейтингу;

4) стислий опис засідання рейтингового комітету, який ухвалив рішення щодо перегляду рейтингу.

3. Якщо АРА готує суверенні рейтинги або пов'язані з ними прогнози рейтингів, додатково до вимог частини 4 статті 23 цього Закону, АРА повинне опублікувати такі рейтинги відповідно до вимог статті 18 цього Закону та після закінчення робочого дня регульованих ринків України, і не пізніше ніж за годину до початку наступного торговельного дня таких ринків.

4. Додатково до вимог частини 6 статті 23 цього Закону. Не дивлячись на те, що програмні документи можуть слугувати в якості елемента, покладеного в основу суверенного рейтингу, програмні рекомендації, приписи або керівні принципи для рейтингованих суб'єктів, зокрема надані органами державної влади або місцевого самоврядування, не повинні бути частиною суверенного рейтингу чи прогнозів рейтингів.

Стаття 20. Використання декількох АРА

1. Якщо рейтингований суб'єкт або пов'язана з ним третя особа мають намір призначити принаймні два АРА для підготовки рейтингу одного й того самого об'єкта рейтингування, рейтингований суб'єкт або пов'язана з ним третя особа повинні розглянути можливість призначення хоча б одним з таких АРА агентства, діяльність якого охоплює не більш ніж 10 відсотків від загальної частки ринку, та яке може бути визнане суб'єктом рейтингування або пов'язаною з ним третьою особою, спроможним рейтингувати конкретний об'єкт рейтингування, за умови, що таке агентство, відповідно до переліку НКЦПФР, складеного відповідно до вимог частини другої цієї статті, є АРА, яке здатне здійснювати рейтингування конкретного об'єкту рейтингування. У випадку прийняття рішення про відмову від призначення принаймні одного АРА, діяльність якого охоплює менше ніж 10 відсотків від загальної частки ринку, таке рішення з відповідною аргументацією має бути оприлюднене на власному веб-сайті рейтингового суб'єкта.

2. Для здійснення вибору рейтингованим суб'єктом або пов'язаною із ним третьою особою АРА, відповідно до частини першої цієї статті, НКЦПФР щорічно оприлюднює на офіційному веб-сайті перелік АРА із зазначенням їх загальної частки ринку, а також види присвоєних ними рейтингів, що може бути використано рейтингованим суб'єктом в якості бази для оцінки здатності такого АРА здійснювати оцінку конкретного об'єкту рейтингування.

Для цілей цієї статті загальна частка ринку визначається відповідно до річного доходу АРА, отриманого в Україні від рейтингової діяльності та додаткових послуг, в тому числі консолідованого річного обороту.

Стаття 21. Затвердження АРА кредитних рейтингів, присвоєних рейтинговим агентством, заснованим в іншій країні

1. АРА має право затвердити кредитний рейтинг, присвоєний рейтинговим агентством, заснованим в іншій країні, виключно за умови, що присвоєння такого кредитного рейтингу здійснювалось за правилами, що відповідають наступним вимогам:

1) рейтингова діяльність, результатом якої стало присвоєння кредитного рейтингу, що затверджується, частково або повністю здійснюється АРА або АРА, що належать до тієї ж групи, що затверджує кредитний рейтинг;

2) АРА повинно у погодженому з НКЦПФР порядку демонструвати що присвоєння кредитного рейтингу, який затверджений АРА, відбувалося за

правилами, що відповідають вимогам статей 11, 16, 17, 20, 22, 24 та 25 цього Закону;

3) НКЦПФР має можливість здійснювати оцінку відповідності вимогам пункту 2 цієї частини в межах відповідного міжнародного співробітництва, відповідно до пункту 8 цієї частини;

4) АРА на запит НКЦПФР надає всю необхідну інформацію, з тим щоб НКЦПФР мала можливість контролювати на постійній основі дотримання вимог цього Закону;

5) наявність об'єктивних причин для формування кредитного рейтингу в інших країнах;

6) рейтингове агентство, засноване в іншій країні, зареєстроване або має відповідний дозвіл, або є об'єктом нагляду в такій іншій країні;

7) регуляторний режим в такій іншій країні унеможливує втручання компетентних органів та інших державних органів такої іншої країни у зміст та методології кредитних рейтингів;

8) існує прийнятна домовленість про співпрацю між НКЦПФР і відповідним наглядовим органом рейтингового агентства, заснованого в іншій країні. Така домовленість про співпрацю повинна передбачати, принаймні:

а) механізм обміну інформацією між НКЦПФР і відповідним наглядовим органом рейтингового агентства, заснованого в іншій країні;

б) процедури, що стосуються координації наглядової діяльності, з тим щоб НКЦПФР мала змогу контролювати діяльність з питань присвоєння кредитного рейтингу, внаслідок якої видається затверджений кредитний рейтинг на постійній основі.

2. Кредитний рейтинг, затверджений відповідно до частини першої, цієї статті вважається кредитним рейтингом, присвоєним АРА.

АРА не повинно використовувати таке підтвердження з метою уникнення виконання вимог цього Закону.

3. АРА, яке затвердило кредитний рейтинг, присвоєний у іншій країні відповідно до частини першої цієї статті, несе повну відповідальність за такий кредитний рейтинг та за виконання вимог, встановлених цим Законом.

Стаття 22. Оприлюднення та представлення публічних рейтингів

1. АРА повинне в повному обсязі, своєчасно та одночасно для усіх користувачів оприлюднити будь-який рейтинг або прогноз рейтингу (крім приватного рейтингу), а також будь-яке рішення щодо припинення рейтингування. У разі прийняття рішення про припинення рейтингування інформація, що розкривається, повинна включати повне обґрунтування такого рішення.

Будь-який рейтинг або прогноз рейтингу, а також будь-яке рішення щодо припинення рейтингування є відкритими та підлягають оприлюдненню на безоплатній основі. АРА не має права стягувати будь-яку плату за надання такої інформації.

2. АРА повинні гарантувати, що рейтинги і прогнози рейтингів представляються та присвоюються відповідно вимог статей 19 та 23 цього Закону, та не представляють інших факторів, що не відносяться до рейтингування.

3. До моменту розкриття рейтингів, прогнозу рейтингів та пов'язаної з ними інформації, зазначена інформація повинна вважатися інсайдерської інформацією відповідно до Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки".

Список інсайдерів, який ведеться АРА, повинен містити перелік осіб, яким повідомляються рейтинги, прогнози рейтингів та пов'язана з ними інформація до того, як вона буде офіційно оприлюднена, такий перелік обмежується особами визначеними кожним суб'єктом рейтингування для цієї мети, і такі особи визначаються окремо для кожного з об'єктів рейтингування.

АРА повинна розкривати свої правила та процедури щодо присвоєння ініціативних рейтингів.

4. АРА не має права використовувати посилання на назву НКЦПФР таким чином, щоб складалося враження, що НКЦПФР пропонує підтримку або схвалює рейтинги чи будь-яку діяльність з рейтингування, здійснювану АРА.

Стаття 23. Правила оприлюднення кредитних рейтингів і прогнозів рейтингів

1. АРА повинне забезпечити, щоб у будь-якому кредитному рейтингу і прогнозі рейтингу було зазначене ім'я та посада провідного аналітика, який проводив заходи з присвоєння кредитного рейтингу, а також ім'я та посада особи, яка є головною відповідальною особою за присвоєння кредитного рейтингу чи прогнозу рейтингу.

2. АРА забезпечує щонайменше:

1) щоб всі істотно важливі матеріальні, джерела інформації, які були використані для присвоєння рейтингу чи прогнозу рейтингу, зокрема щодо рейтингованого суб'єкта, або, у разі потреби, пов'язаної з ним третьої особи, які були використані для підготовки кредитного рейтингу чи прогнозу рейтингу, були вказані разом із зазначенням того, чи було ознайомлено з кредитним рейтингом або прогнозом рейтингу рейтингованого суб'єкта або пов'язану з ним третю особу і чи були внесені зміни до такого кредитного рейтингу або прогнозу рейтингу внаслідок такого ознайомлення;

2) чітке вказування базової методології або версії методології, використаної при присвоєнні рейтингу, з посиланням на її вичерпний опис та повинно пояснити факт використання більш ніж однієї методології, або коли посилання лише на базову методологію може спричинити упущення інвесторами інших важливих аспектів кредитного рейтингу, включаючи будь-які значні коригування та відхилення, разом із зазначенням того як різні методології або такі інші аспекти беруться до уваги в кредитному рейтингу;

3) пояснення значення кожної рейтингової категорії, визначення дефолту або оцінки ступеню виконання зобов'язань у разі дефолту та будь-якого

відповідного попередження про ризик, включаючи аналіз чутливості відповідних ключових рейтингових припущень, таких, як математичні або кореляційні припущення, до якого додається пояснення кредитного рейтингу за найгіршим сценарієм та кредитного рейтингу за найкращим сценарієм;

4) надання інформації про дату, коли кредитний рейтинг був вперше присвоєний і коли він був востаннє оновлений, включаючи будь-які прогнози рейтингів;

5) надання інформація, чи стосується кредитний рейтинг нового фінансового інструменту, чи АРА присвоює рейтинг фінансового інструменту уперше;

6) у разі підготовки прогнозу рейтингу, вказується часовий проміжок, протягом якого зміна кредитного рейтингу очікується.

Здійснюючи оприлюднення кредитних рейтингів або прогнозів рейтингів, АРА повинні включати посилання на історичні рівні дефолтів, опубліковані в загальнодоступній базі НКЦПФР про ринок рейтингування відповідно до частини 3 статті 24 цього Закону, разом із поясненням щодо значення таких рівнів дефолтів.

3. АРА повинні супроводжувати оприлюднення рейтингових методик, моделей і ключових рейтингових припущень вказівками, які пояснюють припущення, параметри, обмеження і невизначеності, які супроводжують моделі, а також рейтингових методологій, використовуваних в підготовці кредитних рейтингів, зокрема моделювання стрес-сценаріїв, що практикуються АРА в процесі присвоєння кредитних рейтингів, кредитно-рейтингову інформацію щодо аналізу грошових потоків, який був проведений чи на який покладалися, і, де це доречно, вказівку на будь-які очікувані зміни в кредитному рейтингу. Зазначені вказівки повинні бути ясними і легко зрозумілими.

4. АРА повинне поінформувати рейтингованого суб'єкта за один робочий день до дати оприлюднення присвоєного кредитного рейтингу або прогнозу рейтингу. Така інформація повинна включати основні підстави, на яких ґрунтуються кредитний рейтинг або прогноз рейтингу, з тим щоб дати суб'єкту рейтингування можливість привернути увагу АРА до будь-яких фактологічних помилок.

5. АРА має ясно і чітко заявити під час оприлюднення кредитних рейтингів або прогнозу рейтингу про будь-які особливості (характеристики) та обмеження кредитного рейтингу чи прогнозу рейтингу. Зокрема, АРА, оприлюднюючи будь-які кредитні рейтинги або прогнози рейтингів, повинно чітко заявити, чи вважає воно задовільною якість наявної інформації про рейтингованого суб'єкта, і яким чином воно перевіряло інформацію, надану йому рейтингованим суб'єктом чи пов'язаною з ним третьою особою. Якщо кредитний рейтинг або прогноз рейтингу включають в себе профіль рейтингованого суб'єкта або фінансового інструменту, щодо яких не існує достатньої попередньої інформації, АРА повинне зробити чіткі застереження щодо таких обмежень.

У випадку, коли нестача надійних даних або складність структури нового типу фінансового інструменту або якість доступної інформації є не задовільними

або виникає сумнів щодо спроможності АРА присвоїти достовірний кредитний рейтинг, АРА має утриматись від присвоєння кредитного рейтингу або відкликати існуючий рейтинг.

6. Під час оголошення про оприлюднення кредитного рейтингу або прогнозу рейтингу, АРА повинне у своїх прес-релізах або звітах пояснити ключові елементи, покладені в основу кредитного рейтингу або прогнозу рейтингу.

У випадку, коли інформація, зазначена у частинах 1, 2 та 5 цієї статті є непропорційною в порівнянні з обсягом розповсюдженого звіту, АРА може зробити чітке та ясне посилання у звіті на місце, в якому легко і безпосередньо можна отримати таку інформацію, включаючи безпосереднє посилання на відповідну сторінку власного веб-сайту АРА.

7. АРА повинно розкривати на власному веб-сайті, а також на постійній основі надавати НКЦПФР інформацію про всіх юридичних осіб та боргові інструменти, відносно яких АРА отримала запит на формування попереднього огляду або попереднього рейтингу. Таке оприлюднення повинно бути зроблено незалежно від того, чи уклала юридична особа договір з АРА щодо присвоєння рейтингу, чи ні.

8. АРА також повинно розкривати при кожному присвоєнні рейтингу та подавати до НКЦПФР інформацію про:

- 1) об'єкт рейтингування;
- 2) тип рейтингу або прогнозу рейтингу;
- 3) вид рейтингової дії (присвоєння, перегляд, відкликання);
- 4) дату і час оприлюднення такого рейтингу або прогнозу рейтингу.

Стаття 24. Регулярна інформація про АРА

1. Регулярна інформація про АРА - річна та піврічна звітна інформація про результати фінансово-господарської та професійної діяльності АРА, яка розкривається на ринку рейтингування, в тому числі шляхом подання до НКЦПФР.

2. Річна інформація про АРА розкривається в обсязі, встановленому цим Законом та нормативно-правовими актами НКЦПФР. Річна інформація підлягає оприлюдненню АРА не пізніше 31 березня року, наступного за звітним, шляхом:

- 1) розміщення її на власному веб-сайті;
- 2) подання її до НКЦПФР.

Регулярна інформація про АРА є відкритою та підлягає розкриттю на безоплатній основі. АРА не має права стягувати будь-яку плату за надання такої інформації.

3. АРА зобов'язане розмістити у загальнодоступній базі НКЦПФР про ринок рейтингування інформацію про свою рейтингову діяльність, зокрема, про частоту присвоєння рейтингів, а також інформацію про рейтинги, присвоєні в минулому, та про їх перегляд. АРА розміщує інформацію у загальнодоступній базі НКЦПФР про ринок рейтингування у формі, яка встановлюється НКЦПФР.

Порядок та строки розміщення інформації в загальнодоступній базі НКЦПФР про ринок рейтингування встановлюються НКЦПФР.

4. АРА розкриває факт своєї авторизації відповідно до цього Закону, а також наступну інформацію про:

- 1) будь-який існуючий або потенційний конфлікт інтересів;
- 2) перелік додаткових послуг, які надаються таким рейтинговим агентством;
- 3) власні правила оприлюднення рейтингів та інших пов'язаних із ним відомостей, зокрема щодо прогнозів рейтингів;
- 4) характер та загальний опис будь-яких правочинів, що передбачають отримання АРА винагороди у будь-якому вигляді;
- 5) методології та опис моделей та ключових рейтингових припущень, таких, як математичні або кореляційні припущення, які використовуються у рейтинговій діяльності;
- 6) наявні системи, ресурси та процедури, необхідні для здійснення рейтингової діяльності;
- 7) кодекс поведінки (у разі наявності).

У випадку істотних змін до вищезазначеної інформації, АРА розкриває такі зміни НКЦПФР у порядку, встановленому цим Законом та нормативно-правовими актами НКЦПФР.

АРА повинно розкривати громадськості найменування всіх рейтингованих суб'єктів або пов'язаних третіх осіб, від яких воно отримує більше 5 відсотків свого річного доходу.

5. Звітним періодом для складання річної інформації про АРА є календарний рік.

Річна інформація про АРА повинна містити такі відомості:

- 1) найменування та місцезнаходження АРА, розмір його статутного капіталу;
- 2) інформація про орган управління АРА, його посадові особи та засновники;
- 3) інформацію про господарську та фінансову діяльність АРА;
- 4) річну фінансову звітність, перевірену суб'єктом аудиторської діяльності. При цьому, якщо відповідно до вимог законодавства АРА зобов'язано підготувати консолідовану фінансову звітність, то річна фінансова звітність повинна містити консолідовану фінансову звітність, перевірену суб'єктом аудиторської діяльності, та окремо власну фінансову звітність, перевірену суб'єктом аудиторської діяльності;
- 5) аудиторський звіт незалежного суб'єкта аудиторської діяльності, наданий за результатами аудиту фінансової звітності АРА суб'єктом аудиторської діяльності;
- 6) інформацію про вчинення значних правочинів або правочинів, щодо яких є заінтересованість, або про попереднє надання згоди на вчинення таких правочинів;
- 7) відомості про осіб, заінтересованих у вчиненні товариством правочинів із заінтересованістю, та обставини, існування яких створює

заінтересованість;

8) інформацію про зміну акціонерів (учасників), яким належать голосуючі акції (частки), розмір пакету яких стає більшим, меншим або дорівнює пороговому значенню пакету акцій (часток);

9) перелік власників пакетів 5 і більше відсотків акцій (часток) із зазначенням відсотка, кількості, типу та/або класу належних їм акцій (часток) та інформацію про зміну акціонерів (учасників), яким належать голосуючі акції (частки), розмір пакета яких стає більшим, меншим або рівним пороговому значенню пакета акцій (часток);

10) інформацію про зміну осіб, яким належить право голосу за акціями (частками), сумарна кількість прав за якими стає більшою, меншою або дорівнює пороговому значенню пакету акцій (часток);

11) інформацію про зміну осіб, які є власниками фінансових інструментів, пов'язаних з голосуючими акціями (частками), сумарна кількість прав за якими стає більшою, меншою або дорівнює пороговому значенню пакету акцій (часток);

12) звіт керівництва, відповідно до вимог, встановлених статтею 127 Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки";

13) звіт про прозорість, відповідно до вимог статті 25 цього Закону;

14) інформацію про структуру капіталу, в тому числі із зазначенням типів та класів акцій (часток), а також прав та обов'язків акціонерів (учасників)

15) відомості про заснування АРА інших юридичних осіб (участі в інших юридичних особах);

16) інформацію про наявність у власності працівників АРА цінних паперів (крім акцій) такого АРА, а щодо акцій - інформацію про кожного працівника АРА, який володіє акціями у розмірі понад 0,1 відсотка розміру статутного капіталу такого АРА;

17) інформацію про корпоративні договори, укладені акціонерами (учасниками) такого АРА, яка наявна в АРА;

18) інформацію про будь-які договори та/або правочини, умовою чинності яких є незмінність осіб, які здійснюють контроль над АРА;

19) інформацію про наявність філіалів або інших відокремлених структурних підрозділів АРА;

20) інформацію про будь-які винагороди або компенсації, які мають бути виплачені посадовим особам АРА у разі їх звільнення;

21) інформацію про загальну кількість голосуючих акцій (часток) та кількість голосуючих акцій (часток), прав голосу за якими обмежено, а також кількість голосуючих акцій (часток), права голосу за якими в результаті обмеження таких прав передано іншій особі;

22) перелік платежів (зборів), що стягуються з кожного клієнта за підготовку окремих рейтингів і будь-яких додаткових послуг;

23) цінову політику АРА, зокрема структуру платежів (зборів) та цінові критерії щодо рейтингів для різних видів рейтингів або об'єктів рейтингування;

24) перелік будь-яких клієнтів, на долю яких в поточному році припадало більше 0,25% від загального обсягу доходів АРА. Для цілей цього

підпункту термін «клієнт» означає юридичну особу, а також осіб, що контролюють таку юридичну особу, або осіб яких така юридична особа контролює, а також будь-які інші особи, від імені яких юридична особа проводила переговори в результаті яких АРА було прямо або опосередковано виплачено винагороду;

25) перелік присвоєних, переглянутих та відкликаних протягом року рейтингів із зазначенням, яку частку серед них складають ініціативні рейтинги.

Річна інформація про АРА, розкрита відповідно до цієї статті, повинна бути доступною на власному веб-сайті АРА протягом щонайменше 10 років після її розкриття.

6. Звітним періодом для складання піврічної інформації про АРА є перші шість місяців та другі шість місяців календарного року.

Щопівроку АРА має розкривати ретроспективні дані про факти настання дефолту об'єктів рейтингування в розрізі кожного рівня рейтингу за рейтинговою шкалою такого агентства в порядку, встановленому НКЦПФР.

АРА має право додатково розкривати іншу інформацію.

7. Строки, порядок і форми розкриття регулярної інформації про АРА і додаткових відомостей, що містяться у такій інформації, встановлюються НКЦПФР.

НКЦПФР встановлює додаткові вимоги до розкриття регулярної інформації про АРА та вживає заходів щодо її розкриття.

Стаття 25. Звіт про прозорість

1. АРА щорічно розкриває звіт про прозорість у порядку, встановленому цим Законом та нормативно-правовими актами НКЦПФР. Звіт про прозорість повинен містити наступну інформацію:

1) детальну інформацію про структуру власності і перелік акціонерів (учасників), що володіють прямо або опосередковано голосуючими акціями (частками), включаючи інформацію передбачену у статті 26 цього Закону.

2) опис механізмів внутрішнього контролю, що забезпечують якість його рейтингової діяльності;

3) статистичну інформацію про кількість співробітників, залучених до підготовки нових рейтингів, рейтингових оглядів, оцінки методології або моделей, і осіб, що здійснюють управлінські функції, а також розподіл співробітників, залученого до рейтингової діяльності з урахуванням різних класів активів (об'єктів рейтингування);

4) опис політики документування діяльності АРА;

5) опис власних правил провадження рейтингової діяльності;

6) результат щорічного внутрішнього перегляду роботи комплаєнс підрозділу АРА;

7) опис політики управління та ротації рейтингових аналітиків;

8) фінансову інформацію про доходи рейтингового агентства, зокрема загального обороту, з розподілом на збори від присвоєння (перегляду) рейтингу та від додаткових послуг з повним описом кожної складової, серед іншого й

доходів від додаткових послуг, що надаються клієнтам АРА, та розподілу зборів за підготовку рейтингів різних класів активів (об'єктів рейтингування). Відомості щодо загального обороту повинні також включати географічний розподіл такого обороту доходів на одержувані в Україні та поза її межами;

9) твердження щодо річної інформації, а саме офіційна позиція осіб, які здійснюють управлінські функції та підписують річну інформацію АРА, про те, що, наскільки це їм відомо, річна фінансова звітність, підготовлена відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, що вимагаються згідно із Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", містить достовірне та об'єктивне подання інформації про стан активів, пасивів, фінансовий стан, прибутки та збитки АРА і юридичних осіб, які перебувають під його контролем, у рамках консолідованої фінансової звітності, а також про те, що звіт керівництва включає достовірне та об'єктивне подання інформації про розвиток і здійснення господарської діяльності і стан АРА і юридичних осіб, які перебувають під його контролем, у рамках консолідованої звітності, разом з описом основних ризиків та невизначеностей, з якими вони стикаються у своїй господарській діяльності.

Стаття 26. Повідомлення про набуття або відчуження значного пакета акцій (часток) АРА

1. Особа (особи, які діють спільно), яка (які) прямо або опосередковано набуває або відчужує голосуючі акції (частки) АРА, має повідомити таке АРА про пакет акцій (часток), власником якого стане така особа (підсумковий пакет акцій (часток), у разі якщо в результаті такого набуття або відчуження, пакет акцій (часток) стане більше, менше або рівним порогу у 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50, 75 відсотків голосуючих акцій (часток).

2. Акціонер (учасник) повинен повідомляти АРА про зміну порогового значення пакету акцій (часток), який належить такому акціонеру (учаснику), в тому числі в результаті збільшення або зменшення статутного капіталу такого АРА.

6. Вимоги частини першої цієї статті не застосовуються:

1) у разі набуття особою, яка провадить клірингову діяльність, акцій в процесі провадження клірингової діяльності у межах звичайного розрахункового періоду, в порядку встановленому законодавством. Критерії звичайного розрахункового періоду встановлюються НКЦПФР;

2) у разі набуття або відчуження значних пакетів акцій АРА, які досягли або перевищили порогові значення у 5 відсотків, але не досягли 10 і більше відсотків голосуючих акцій (часток), інвестиційною фірмою, яка виконує функції маркет-мейкера, за умови, що такі функції здійснюються у встановленому законодавством порядку та інвестиційна фірма не використовує такий пакет акцій з метою управління АРА;

3) до голосуючих акцій (часток), що перебувають у торговому портфелі фінансової установи за умови, що розмір такого пакету не перевищує 5 відсотків голосуючих акцій (часток) АРА та фінансова установа не використовує такий пакет акцій (часток) з метою управління АРА.

3. Повідомлення передбачене частиною першою цієї статті повинно містити інформацію про:

- 1) підсумковий пакет голосуючих акцій (часток);
- 2) осіб, які входять до ланцюга володіння корпоративними правами юридичної особи), через яких особа, зазначена в частині першій цієї статті, здійснює розпорядження акціями (частками);
- 3) дату, в яку порогові значення було досягнуто або перетнуто;
- 4) акціонера (учасника) або особу, яка має право користуватися голосуючими акціями (частками) (ім'я фізичної особи або найменування юридичної особи (із зазначенням для юридичної особи-резидента – коду згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, для юридичної особи-нерезидента – коду/номера з торговельного, банківського чи судового реєстру, реєстраційного посвідчення місцевого органу влади іноземної держави про реєстрацію юридичної особи).

Інші вимоги щодо змісту повідомлення, передбаченого частиною першою цієї статті, встановлюються НКЦПФР.

Повідомлення, передбачене частиною першою цієї статті, повинно також одночасно надаватись до НКЦПФР.

4. Повідомлення, передбачене частиною першою цієї статті, повинно здійснюватися не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дати, в яку акціонер (учасник) або особа, яка має право користуватися голосуючими акціями (частками) дізналась або мала дізнатись про набуття або відчуження чи можливість використання голосуючих акцій (часток), понад порогові значення.

5. Юридична особа звільняється від обов'язку здійснення повідомлення, передбаченого частиною першою цієї статті, якщо таке повідомлення було здійснене її материнською компанією.

6. Для цілей цієї статті материнська компанія, під контролем якої перебуває юридична особа, не повинна об'єднувати в один пакет голосуючі акції (частки), що належать їй або перебувають в її управлінні, та голосуючі акції (частки) юридичної особи, яка перебуває під контролем, якщо виконуються всі такі вимоги:

1) юридична особа, яка перебуває під контролем материнської компанії, є компанією з управління активами або інвестиційною фірмою, яка провадить діяльність з управління портфелем фінансових інструментів;

2) голосуючі акції належать клієнту (інституту спільного інвестування, недержавному пенсійному фонду, установнику управління, який уклав з інвестиційною фірмою договір про управління портфелем фінансових інструментів) юридичної особи, яка перебуває під контролем материнської компанії;

3) материнська компанія надає можливість юридичній особі, яка перебуває під її контролем, самостійно та незалежно розпоряджатися та користуватися голосуючими акціями (частками) що належать клієнту та знаходяться в управлінні такої юридичної особи, яка перебуває під контролем материнської компанії, відповідно до законодавства;

Для цілей цієї статті материнська компанія, під контролем якої перебуває

юридична особа, повинна об'єднувати в один пакет голосуючі акції (частки), що належать їй або перебувають в її управлінні, та голосуючі акції (частки) юридичної особи, яка перебуває під контролем материнської компанії, якщо хоча б одна з вимог, передбачених пунктами 1 - 3 цієї частини, не виконується.

7. Після отримання повідомлення, передбаченого частиною першої цієї статті, АРА зобов'язане розкрити інформацію, що міститься у такому повідомленні, в порядку встановленому для розкриття регулярної інформації про АРА.

8. Повідомлення передбачене частиною першою цієї статті також подається фізичною або юридичною особою, яка набуває або відчужує право голосу за акціями або частки АРА, якщо в результаті такого набуття або відчуження сумарна кількість голосів за акціями або частки такої особи стане більше, менше або рівним пороговому значенню пакету акцій (часток) у наступних випадках:

1) голосуючі акції (частки) належать третій особі, з якою така фізична або юридична особа вчинила правочин щодо узгодженого голосування або вчинення узгоджених дій на загальних зборах АРА;

2) голосуючі акції (частки) належать третій особі відповідно до договору укладеного з такою фізичною або юридичною особою, що передбачає тимчасову передачу у користування права голосу за такими акціями (частками);

3) голосуючі акції (частки), відповідно до договору передані у забезпечення такій фізичній або юридичній особі за умови, що така особа має право користуватися такими голосуючими акціями (частками);

4) голосуючі акції (частки) належать третій особі та відповідно до договору передані у довічне користування такій фізичній або юридичній особі;

5) голосуючі акції (частки), на підставі правочину передбаченого пунктами 1- 4 цієї частини перебувають у користуванні юридичної особи, яка прямо або опосередковано знаходиться під контролем такої фізичної або юридичної особи;

6) голосуючі акції (частки), які належать третій особі, відповідно до договору передані у володіння такій фізичній або юридичній особі, за умови, що така особа самостійно та незалежно може користуватися такими акціями (частками), за відсутності будь-яких інструкцій або розпоряджень від такої третьої особи;

7) голосуючі акції (частки) перебувають у володінні третьої особи, яка користується ними від свого імені, але в інтересах такої фізичної або юридичної особи;

8) така фізична або юридична особа на підставі отриманої довіреності має право самостійно та незалежно користуватися голосуючими акціями (частками) за умови відсутності будь-яких інструкцій або розпоряджень від довірителя.

9. Повідомлення передбачене частиною 1 цієї статті також подається фізичною або юридичною особою, які прямо або опосередковано є власниками:

1) фінансових інструментів, які на дату їх виконання надають своєму власнику право набути голосуючі акції (частки) АРА шляхом їх фізичної

поставки;

2) фінансових інструментів, не передбачених пунктом 1 цієї частини, які мають схожу економічну природу з ними, але не передбачають фізичної поставки акцій (часток) АРА.

НКЦПФР на своєму веб-сайті публікує орієнтовний невиключний перелік фінансових інструментів передбачених цією частиною.

Порядок розрахунку кількості голосуючих акцій (часток), які належать фізичній або юридичній особі відповідно до фінансових інструментів передбачених цією частиною встановлюються НКЦПФР.

Стаття 27. Обмеження прав акціонерів (учасників) АРА

1. Акціонерам (учасникам) АРА, які володіють 5 і більше відсотками голосуючих акцій (часток) або прав голосу в цьому АРА або в юридичній особі, яка прямо або опосередковано контролюється АРА або яка контролює АРА, забороняється:

1) володіти пакетом голосуючих акцій (часток), який є більшим або рівним порогу у 5 відсотків, будь-якого іншого АРА;

2) мати право або повноваження користуватись правом голосу за пакетом голосуючих акцій (часток), який є більшим або рівним порогу у 5 відсотків, будь-якого іншого АРА;

3) мати право або повноваження призначати або звільняти членів наглядової ради або виконавчого органу будь-якого іншого АРА;

4) бути членом виконавчого органу чи наглядової ради будь-якого іншого АРА;

5) здійснювати або мати повноваження здійснювати контроль або вирішальний вплив на будь-яке інше АРА.

Така заборона не поширюється на опосередковане володіння через частки у активах диверсифікованих інститутах спільного інвестування або недержавних пенсійних фондах або компаніях зі страхування життя, а також на здійснення інвестицій в інші рейтингові агенства, що належить до тієї самої групи рейтингових агентств.

Стаття 28. Проведення інспекцій на ринку рейтингування

1. Інспекції здійснюються НКЦПФР з метою забезпечення дотримання особами, щодо яких проводиться інспекція, вимог законодавства на ринку рейтингування, виявлення та зменшення ризиків невідповідності такої діяльності цим вимогам, а також зменшення негативних наслідків реалізації таких ризиків. Предметом інспекції може бути виконання зазначених вимог кількома особами, щодо яких проводиться інспекція.

2. Інспекції можуть проводитися НКЦПФР щодо діяльності АРА (далі – особа, щодо якої проводиться інспекція).

3. Інспекції проводяться з дотриманням принципів об'єктивності та пропорційності.

Принцип об'єктивності полягає у обов'язку уповноважених на проведення інспекції у рівній мірі вживати заходів для встановлення обставин, що свідчать про дотримання або порушення вимог законодавства на ринку рейтингування.

Принцип пропорційності полягає у обов'язку уповноважених на проведення інспекції вживати заходів, які становлять інспекцію, з максимально допустимим невтручанням у звичайний хід організації внутрішніх процесів особи, щодо якої проводиться інспекція.

4. Інспекції можуть проводитися у приміщеннях АРА(далі – виїзна інспекція).

5. НКЦПФР затверджує механізм визначення черговості проведення інспекцій серед осіб, зазначених в частині першій цієї статті, в тому числі базуючись на результатах оцінки ризиків в діяльності АРА. Така черговість є інформацією з обмеженим доступом.

6. Порядок проведення інспекції, в тому числі винесення постанови про проведення інспекції встановлюється НКЦПФР.

7. Постанова НКЦПФР про проведення інспекції має містити:

1) визначення особи, відносно якої проводиться інспекція, предмету та мети інспекції;

2) інформацію щодо засобів правового захисту особи, щодо якої проводиться інспекція, зокрема: право надавати усні або письмові пояснення, збирати і подавати докази, право отримувати правову допомогу, право оскаржити постанову про проведення інспекції в судовому порядку;

3) інформацію щодо встановленої законом відповідальності за перешкоджання у проведенні інспекції.

Максимальний строк проведення інспекції не може перевищувати шести місяців з дати винесення постанови про проведення інспекції.

8. НКЦПФР повідомляє особу, щодо якої проводитиметься інспекція, про проведення щодо неї інспекції в перший день проведення виїзної інспекції, крім випадку проведення контрольованої закупки.

У випадку проведення контрольованої закупки, особа, щодо якої проводиться інспекція, повідомляється до початку фіксації результату такої процедурної дії.

9. Уповноважені на проведення інспекції для досягнення мети, зазначеної у постанові про проведення інспекції, мають право:

1) після вручення постанови особі, щодо якої проводиться інспекція, вимагати визначення особою, щодо якої проводиться інспекція, контактної особи, яка здійснюватиме координацію взаємодії уповноважених на проведення інспекції з особами, які прийматимуть участь у проведенні інспекції. У разі проведення інспекції щодо АРА, таким координатором є керівник підрозділу комплаєнсу (комплаєнс офіцеру), якщо інше не передбачено внутрішніми документами такого АРА;

2) приймати процедурне рішення про проведення виїзної інспекції;

3) приймати процедурне рішення про проведення в ході інспекції контрольованої закупки послуг, яка полягає в імітації отримання послуги, що надається в процесі провадження АРА своєї діяльності, з метою документування

(в тому числі таємної аудіо-, фото- та/або відеофіксації) процесу виконання вимог законодавства на ринку рейтингування, виявлення та зменшення ризиків невідповідності цим вимогам та негативних наслідків реалізації таких ризиків;

4) надавати особам, щодо яких проводиться інспекція, попередній перелік інформації, що буде запитана у ході проведення інспекції, з метою здійснення такими особами підготовки до надання відповідної інформації;

5) вимагати надання доступу до інформації та речей, в тому числі носіїв інформації;

6) вимагати надання копії будь-якої інформації (незалежно від способу її збереження або відображення), пов'язаної з предметом проведення інспекції, що засвідчена особою, щодо якої проводиться інспекція (або її уповноваженою особою);

7) вимагати надання письмових пояснень з питань, що стосуються предмету інспекції;

8) здійснювати аудіо-, фото- та/або відеофіксацію проведення інспекції. При цьому згода осіб на проведення такої фіксації не вимагається. Захист і обробка персональних даних, зафіксованих у матеріалах інспекції, регулюється Законом України «Про захист персональних даних» в частині, що не суперечить вимогам цього Закону. Порядок здійснення аудіо-, фото-, відеофіксації, строки та вимоги до збереження інформації, зібраної у такий спосіб у процесі інспекції, встановлюється НКЦПФР у порядку проведення інспекції;

9) вимагати продовження строку збереження будь-якої інформації;

10) проводити, в тому числі з використанням відео-, аудіозв'язку, опитування у якості свідків осіб, щодо яких проводиться інспекція, або будь-якої особи яка висловила бажання бути опитаною у процесі проведення інспекції.

У разі прийняття процедурного рішення про проведення такого опитування уповноважені на проведення інспекції зобов'язані не пізніше, ніж за три дні до дня опитування, повідомити свідків про його проведення. За згодою свідків опитування може бути проведено до дати, зазначеної у повідомленні про проведення опитування. До початку проведення опитування уповноважений на проведення інспекції приводить свідка до такої присяги «Я, (прізвище, ім'я, по батькові), присягаю говорити правду, нічого не приховуючи і не спотворюючи»;

11) долучати до матеріалів інспекції докази, зібрані ними у процесі її проведення, а також докази, надані будь-якою особою, яка надала докази, що стосуються предмету інспекції;

12) мати доступ до приміщень, зазначених у частині четвертій цієї статті;

13) звертатися до Національної поліції України з проханням усунути перешкоди в проведенні виїзної інспекції;

14) у разі встановлення у ході інспекції фактів, що можуть свідчити про наявність порушень законодавства на ринку рейтингування, направляти вимоги про вжиття заходів з метою усунення таких порушень та зменшення їх негативних наслідків;

15) здійснювати інші права, передбачені законом.

10. Особи, щодо яких проводиться інспекція, мають право на:

1) отримання правової допомоги;

- 2) отримання копії постанови про проведення інспекції;
 - 3) отримання інформації про заплановану тривалість проведення інспекції.
- У разі якщо під час проведення інспекції виникла вірогідність завершення інспекції у строки інші, ніж були повідомлені особам, щодо яких проводиться інспекція, уповноважені на проведення інспекції зобов'язані повідомити таких осіб про зазначену вірогідність;
- 4) отримання пояснень щодо того, як інформація, що запитується у процесі інспекції, стосується предмету інспекції;
 - 5) надання коментарів та пояснень щодо інформації, що передається уповноваженим на проведення інспекції;
 - 6) надання доказів з питань, що відносяться до предмету інспекції;
 - 7) отримання проекту звіту про результати проведення інспекції;
 - 8) надання коментарів та пропозицій за результатами отримання проекту звіту про результати проведення інспекції;
 - 9) отримання копії постанови про завершення проведення інспекції;
 - 10) здійснювати аудіо-, фото- та/або відеофіксацію проведення виїзної інспекції. При цьому згода осіб на проведення такої фіксації не вимагається. Захист і обробка персональних даних, зафіксованих у такий спосіб, регулюється Законом України «Про захист персональних даних»;
 - 11) здійснення інших прав, передбачених законом.

У разі якщо уповноважені на проведення інспекції проводили опитування особи, щодо якої проводиться інспекція, остання має також права, передбачені частиною 11 цієї статті.

Особа, щодо якої проводиться інспекція, набуває права, передбачені цією частиною, з моменту повідомлення їй про проведення щодо неї інспекції.

11. Свідки мають право на:

- 1) отримання правової допомоги;
- 2) ознайомлення протягом розумного строку з документами, наданими уповноваженими на проведення інспекції в процесі проведення опитування;
- 3) отримання пояснень щодо того, як питання, поставлені у процесі опитування, стосуються предмету інспекції;
- 4) ознайомлення з документом, що фіксує проведення (результати проведення) опитування;
- 5) надання коментарів та пропозицій щодо зафіксованої під час (за результатами) опитування інформації;
- 6) виправлення (за потреби) стенограми чи протоколу опитування;
- 7) здійснення інших прав, передбачених законом.

12. Жодна особа, зазначена у частинах 9 - 11 цієї статті, не може бути примушена:

- 1) визнати свою винуватість у вчиненні правопорушення або примушена давати пояснення, показання, які можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні нею правопорушення;
- 2) давати пояснення, показання, які можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні її близькими родичами чи членами її сім'ї правопорушення.

Кожна особа, зазначена у частинах 9 - 11 цієї статті, має право не говорити нічого з приводу підозри чи обвинувачення проти неї, у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання, а також бути негайно повідомленою про ці права.

13. Уповноважені на проведення інспекції зобов'язані фіксувати в порядку встановленому НКЦПФР, результат кожної проведеної ними процедурної дії шляхом складення відповідного документу (стенограми, протоколу тощо), який підписується усіма учасниками проведення такої процедурної дії. У випадку відмови особи від підписання зазначеного документу відомості про таку відмову включаються до його тексту.

14. Особа, щодо якої проводиться інспекція, зобов'язана не перешкоджати у проведенні інспекції в тому числі шляхом:

1) ненадання інформації, крім випадків передбачених частиною 12 цієї статті;

2) надання інформації не в повному обсязі, крім випадків передбачених частиною 12 цієї статті;

3) надання недостовірної інформації;

4) надання інформації у формі або у спосіб, що унеможлиблює або ускладнює її використання;

5) знищення документів, інформації, в тому числі, що міститься в інформаційних системах (базах даних), інших матеріалів, що можуть бути доказами;

6) неприбуття без поважних причин для проведення опитування або не повідомлення про причини неприбуття;

7) перешкоджання в доступі до приміщень, зазначених у частині 4 цієї статті.

15. Особа, щодо якої проводиться інспекція, зобов'язана забезпечити уповноваженим на проведення інспекції умови для проведення виїзної інспекції та вільний доступ у робочий час до приміщень, у яких проводиться інспекція.

Уповноважені на проведення інспекції мають право на доступ до приміщень, зазначених у частині 4 цієї статті, у робочий час (з 9.00 до 18.00) лише у разі наявності відповідної постанови НКЦПФР про проведення інспекції, а також документів, що посвідчують їх особу.

Уповноважені на проведення інспекції перед початком проведення виїзної інспекції зобов'язані пред'явити особі, відносно якої чи у приміщенні (будівлі, на території) якої проводитиметься відповідна інспекція, службове посвідчення, та надати копію постанови, відповідно до якої вони отримали доручення здійснити інспекцію та інші документи, визначені НКЦПФР.

16. За результатами проведення інспекції складається звіт про результати проведення інспекції, виноситься постанова НКЦПФР про завершення проведення інспекції та можуть надаватися рекомендації за наслідками інспекції.

У разі якщо в процесі інспекції виявлено ознаки порушення вимог законодавства у сфері рейтингування, звіт про результати проведення інспекції має містити детальний опис фактів, що підтверджують вчинення такого правопорушення.

Інші вимоги до звіту про результати проведення інспекції встановлюються НКЦПФР.

17. Уповноважені на проведення інспекції складають проект звіту про результати проведення інспекції.

18. Проект звіту про результати проведення інспекції не пізніше, ніж за 7 днів до завершення строку проведення інспекції надсилається особі, щодо якої проводиться інспекція, крім випадків, передбачених частиною 25 цієї статті. Уповноважені на проведення інспекції зазначають у супровідному листі строк в межах строку проведення інспекції протягом якого особа, щодо якої проводиться інспекція, може надати свої коментарі та пропозиції (в тому числі щодо необхідності проведення додаткового опитування такої особи або третіх осіб).

Уповноважені на проведення інспекції розглядають коментарі та пропозиції особи, щодо якої проводиться інспекція, та вживають відповідних заходів на виконання таких пропозицій та врахування коментарів, або вмотивовано відхиляють їх, про що зазначають у тексті проекту звіту про результати проведення інспекції. У разі внесення змін до тексту проекту такий текст повторно надсилається особі, щодо якої проводиться інспекція, для надання коментарів та пропозицій із зазначенням строку для надання таких коментарів та пропозицій в межах загального максимального строку проведення інспекції.

19. За результатом проведення процедури, передбаченої частиною 18 цієї статті, уповноважені на проведення інспекції оформлюють остаточний текст звіту про результати проведення інспекції та передають його на розгляд НКЦПФР.

20. Не пізніше трьох днів з дня передачі уповноваженими на проведення інспекції тексту звіту про результати проведення інспекції Комісія розглядає такий звіт та може вжити таких заходів:

1) прийняти процедурне рішення про завершення інспекції, про що винести відповідну постанову;

2) надати процедурну вказівку про вжиття додаткових заходів в рамках проведення інспекції, в том числі, необхідних для належного реагування на коментарі та пропозиції, отримані від особи, щодо якої проводиться інспекція.

21. Розгляд звіту про результати проведення інспекції проводиться у порядку, встановленому НКЦПФР. Звіт про результати проведення інспекції є невід'ємною частиною постанови НКЦПФР про завершення проведення інспекції.

22. У разі якщо в процесі інспекції виявлено ризики невідповідності діяльності особи, щодо якої проводиться інспекція, вимогам законодавства на ринку рейтингування, з метою зменшення негативних наслідків реалізації таких ризиків уповноважені на проведення інспекції надають рекомендації за наслідками інспекції щодо усунення виявлених ризиків у їхній діяльності із зазначенням строків реалізації (виконання) таких рекомендацій. Такі рекомендації у разі їх надання надсилаються особі щодо якої проводиться інспекція разом з проектом звіту.

Особа, щодо якої проводиться інспекція, у встановлені уповноваженими на проведення інспекції строки в межах загального максимального строку

проведення інспекції повідомляє уповноважених на проведення інспекції про згоду з наданими рекомендаціями та строками їх виконання або повідомляє про незгоду з такими рекомендаціями та відсутність наміру їх виконувати разом з відповідним обґрунтуванням.

Заходи, які вживаються НКЦПФР за результатами наданих рекомендацій, визначаються Комісією в межах наданих законом повноважень.

23. За результатами винесення постанови НКЦПФР про завершення проведення інспекції НКЦПФР може вжити один або декілька з таких заходів:

1) направляє особі, щодо якої проводилася інспекція, вимогу про вжиття заходів;

2) направляє матеріали інспекції компетентним органам державної влади, Національному банку України або правоохоронним органам;

3) передає матеріали інспекції уповноваженому на супроводження;

4) передає матеріали інспекції уповноваженому на проведення дослідження

;

5) направляє матеріали інспекції, що містять ознаки вчинення правопорушення особами, контроль за діяльністю яких здійснюється регуляторами ринку рейтингування іноземної держави, таким регуляторам.

Заходи, передбачені цією частиною, можуть бути вжиті протягом року з дня винесення постанови НКЦПФР про завершення проведення інспекції.

24. Якщо цього вимагають обставини справи, для захисту інтересів держави та/або учасників ринку рейтингування заходи, передбачені пунктами 2-5 частини 23 цієї статті, протягом строку проведення інспекції можуть бути вжиті уповноваженими на проведення інспекції невідкладно з моменту виявлення ознак відповідного правопорушення. Вжиття уповноваженими на проведення інспекції заходів, передбачених пунктами 2-5 частини 23 цієї статті, не вважається розкриттям інформації.

25. Якщо проект звіту містить відомості, які свідчать про наявність ознак вчинення кримінального правопорушення, вимоги частин 18 цієї статті не застосовуються.

26. Уповноважені на проведення інспекції після винесення постанови про проведення інспекції та до винесення постанови про завершення проведення інспекції не можуть коментувати або у будь-який інший спосіб розголошувати інформацію, що стосується проведення інспекції.

27. Уповноважені на проведення інспекції не можуть розголошувати інформацію щодо заходів, що вживаються НКЦПФР за наслідками розгляду звіту про результати проведення інспекції. Проведення інспекції або вчинення окремих дій у процесі проведення інспекції може бути оскаржено до суду.

28. Матеріали інспекції зберігаються в Комісії протягом 10 років, якщо більший строк зберігання всіх чи окремих матеріалів не встановлено законом.

Стаття 29. Проведення досліджень на ринку рейтингування

1. НКЦПФР після отримання повідомлення про фактичні або потенційні порушення вимог законодавства на ринку рейтингування, або після самостійного

виявлення з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення такого порушення, зобов'язана розглянути таку інформацію та винести постанову про проведення дослідження в разі наявності обґрунтованої підозри щодо вчинених фізичними або юридичними особами порушень зазначеного законодавства.

2. Метою проведення дослідження з підстав, передбачених абзацом першим частини 1 цієї статті, є підтвердження або спростування наявної інформації щодо вчинення порушення вимог законодавства на ринку рейтингування, а також встановлення особи, що вчинила таке правопорушення.

3. Порядок проведення дослідження, в тому числі порядок винесення постанови про проведення дослідження, встановлюється НКЦПФР.

4. Постанова про проведення дослідження приймається НКЦПФР як колегіальним органом.

Постанова НКЦПФР про проведення дослідження має містити інформацію щодо предмету дослідження.

5. НКЦПФР не пізніше першого робочого дня, що слідує за днем прийняття постанови про проведення дослідження, визначає уповноваженого (уповноважених) на проведення такого дослідження.

6. Дата винесення постанови про проведення дослідження є датою початку такого дослідження. Максимальний строк проведення дослідження не може перевищувати вісімнадцяти місяців. У разі наявності суттєвої шкоди інвесторам в результаті вчинення порушення, що є предметом дослідження, строк проведення такого дослідження за мотивованою постановою НКЦПФР як колегіального органу може бути додатково продовжено на один рік.

Під суттєвою шкодою для цілей цієї частини розуміється шкода, розмір якого перевищує двісті розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої у місячному розмірі на 1 січня року розгляду питання щодо продовження проведення дослідження.

7. Уповноважені на проведення дослідження під час проведення дослідження мають право:

1) приймати процедурне рішення про проведення процедурних дій у приміщеннях АРА. Про проведення процедурних дій у приміщеннях АРА особа повідомляється не пізніше, ніж за 1 (один) робочий день до дати початку таких процедурних дій. Проведення процедурних дій в такому випадку може здійснюватися без попереднього повідомлення, якщо цього вимагають хід справи та міркування ефективності проведення дослідження.

Проведення процедурних дій у приміщенні АРА здійснюються у присутності фізичної особи, якій таке приміщення належить на праві власності або праві користування (або її представника), чи у присутності уповноваженого представника юридичної особи, якій таке приміщення належить на праві власності або праві користування.

2) у разі пред'явлення відповідної постанови НКЦПФР про проведення дослідження, а також постанови зазначеної у пункті 1 цієї частини, у робочий час (з 9.00 до 18.00) мати доступ до приміщень АРА, в яких може знаходитися

інформація (незалежно від способу її збереження або відображення), яка стосується предмету дослідження ;

3) вимагати надання доступу до пов'язаних з предметом проведення дослідження інформації та речей, в тому числі носіїв інформації;

4) вимагати надання доступу до інформаційно-телекомунікаційних систем АРА;

5) збирати та долучати до матеріалів дослідження докази, зібрані ними у процесі його проведення, а також долучати докази, надані будь-якою особою, яка надала докази, що стосуються предмету дослідження ;

6) вимагати надання копії будь-якої інформації (незалежно від способу її збереження або відображення), пов'язаної з предметом проведення дослідження (окрім інформації, що становить адвокатську таємницю), що засвідчена особою, в розпорядженні якої знаходиться інформація, або її уповноваженою особою;

7) вимагати надання письмових пояснень з питань, що стосуються предмету дослідження ;

8) здійснювати аудіо-, фото- та/або відеофіксацію проведення дослідження. При цьому згода осіб на проведення такої фіксації не вимагається. Захист і обробка персональних даних, зафіксованих у матеріалах дослідження, регулюється Законом України «Про захист персональних даних» в частині, що не суперечить вимогам цього Закону. Порядок здійснення аудіо-, фото-, відеофіксації, строки та вимоги до збереження інформації, зібраної у такий спосіб у процесі , встановлюється НКЦПФР у порядку проведення дослідження;

9) вимагати продовження строку збереження будь-якої інформації, що може бути пов'язана із предметом дослідження ;

10) проводити, в тому числі з використанням відео-, аудіо-фіксації, опитування фізичних осіб;

11) отримувати в порядку, встановленому статтею 289-2 Кодексу адміністративного судочинства України, доступ до інформації про електронні комунікаційні послуги за рішенням адміністративного суду на підставі поданої уповноваженим на проведення дослідження заяви про надання доступу до інформації про електронні комунікаційні послуги;

12) залучати до проведення дослідження інших службовців НКЦПФР;

13) залучати до проведення дослідження експертів та аудиторів;

14) у разі встановлення у ході дослідження фактів, що можуть свідчити про наявність порушень законодавства на ринку рейтингування, направляти вимоги про вжиття заходів з метою усунення таких порушень та зменшення їх негативних наслідків;

15) звертатися до Національної поліції України з проханням усунути перешкоди в проведенні процедурних дій у приміщеннях юридичних осіб у ході дослідження ;

16) здійснювати інші повноваження, визначені законом.

8. Уповноважені на проведення дослідження під час проведення дослідження мають право вчиняти такі процедурні дії:

1) отримувати від осіб копії документів, що містять інформацію, пов'язану з предметом дослідження;

2) здійснювати копіювання інформації, що зберігається на матеріальних носіях, в інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних системах та має значення для проведення дослідження ;

3) отримувати від фізичних осіб усні та письмові пояснення з питань, що стосуються предмета дослідження;

4) отримувати від юридичних осіб письмові пояснення з питань, що стосуються предмета дослідження;

5) здійснювати опитування фізичних осіб, у тому числі свідків, експертів, представників АРА;

6) залучати до проведення процедурних дій свідків, експертів, перекладачів, тощо.

Процедурні дії можуть вчинятися виключно тим уповноваженим (уповноваженими) на проведення дослідження , які визначені НКЦПФР.

Уповноважені на проведення дослідження перед проведенням процедурної дії зобов'язані пред'явити особі, відносно якої чи у приміщенні (будівлі, на території) якої проводиться відповідна процедурна дія, службове посвідчення, та надати копію постанови, відповідно до якої вони отримали доручення здійснити дослідження та інші документи, визначені НКЦПФР.

9. У разі прийняття процедурного рішення про проведення опитування фізичної особи уповноважений на проведення дослідження зобов'язаний не пізніше ніж за три робочі дні до дня опитування повідомити особу, щодо якої проводиться опитування (в тому числі свідків), про його проведення. Зазначене повідомлення повинно містити інформацію щодо місця, дати та часу проведення опитування. Повідомлення про проведення опитування може містити вимогу до особи з'явитися для проведення опитування до приміщення НКЦПФР.

Уповноважений на проведення дослідження та особа, щодо якої проводиться опитування, мають право узгодити місце, дату та час проведення опитування.

До початку проведення опитування уповноважений на проведення дослідження приводить особу щодо якої проводиться опитування до такої присяги «Я, (прізвище, ім'я, по батькові), присягаю говорити правду, нічого не приховуючи і не спотворюючи».

Опитування проводиться державною мовою. Якщо особа, відносно якої проводиться опитування не володіє державною мовою та/або не розуміє її достатньо для проведення опитування, уповноважений на проведення дослідження забезпечує присутність під час опитування перекладача.

Опитування може бути проведено у формі надання особою письмових пояснень. У такому разі особа, відносно якої мало проводиться опитування, надає у письмовій формі інформацію на запитання уповноваженого на проведення дослідження . В такому разі документ, що містить зазначену інформацію, разом з текстом присяги, передбаченої цією частиною, повинні бути підписані особою, яка дає такі пояснення, а підпис на цих документах має бути посвідчений у встановленому законом порядку.

Опитування може бути проведено у формі відео-конференц-зв'язку. У такому разі обов'язково здійснюється відео-фіксація процедури проведення опитування.

10. Особа, відносно якої чи у приміщенні (будівлі, на території) якої проводиться відповідна процедурна дія, має право:

- 1) отримувати правову допомогу;
- 2) давати пояснення з приводу проведення дослідження, в тому числі у ході проведення опитування;
- 3) збирати і подавати уповноваженому на проведення дослідження докази, які підлягають обов'язковому долученню до матеріалів дослідження;
- 4) заявляти уповноваженому на проведення дослідження клопотання про проведення процедурних дій;
- 5) брати участь у проведенні процедурних дій, та вчиняти в ході їх проведення такі дії: ставити запитання, подавати зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які підлягають обов'язковому занесенню до документу, що фіксує проведення процедурних дій;
- 6) ознайомлюватися з матеріалами дослідження, виготовляти з них копії (крім документів, що містять інформацію з обмеженим доступом);
- 7) оскаржити в судовому порядку постанову про проведення дослідження;
- 8) здійснювати інші права, передбачені законом.

11. Свідки мають право на:

- 1) отримання правової допомоги;
- 2) ознайомлення протягом розумного строку з документами, наданими уповноваженими на проведення дослідження в процесі проведення опитування;
- 3) отримання пояснень щодо того, як питання, поставлені у процесі опитування, стосуються предмету дослідження;
- 4) ознайомлення з документом, що фіксує проведення (результати проведення) опитування;
- 5) надання коментарів та пропозицій щодо зафіксованої під час (за результатами) опитування інформації;
- 6) виправлення (за потреби) стенограми чи протоколу опитування;
- 7) здійснення інших прав, передбачених законом.

12. Жодна особа, зазначена у частинах 7, 10 та 11 цієї статті, не може бути примушена:

- 1) визнати свою винуватість у вчиненні правопорушення або примушена давати пояснення, показання, які можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні нею правопорушення;
- 2) давати пояснення, показання, які можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні її близькими родичами чи членами її сім'ї правопорушення.

Кожна особа, зазначена у частині 7, 10 та 11 цієї статті, має право не говорити нічого з приводу підозри чи обвинувачення проти неї, у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання, а також бути негайно повідомленою про ці права.

13. Уповноважені на проведення дослідження зобов'язані фіксувати в порядку встановленому НКЦПФР, результат кожної проведеної ними процедурної дії шляхом складення відповідного документу (стенограми, протоколу тощо), який підписується усіма учасниками проведення такої процедурної дії. У випадку відмови особи від підписання зазначеного документу відомості про таку відмову включаються до його тексту.

14. Свідки зобов'язані не перешкоджати у проведенні дослідження, в тому числі шляхом:

1) ненадання інформації, крім випадків передбачених частиною 12 цієї статті;

2) надання інформації не в повному обсязі, крім випадків передбачених частиною 12 цієї статті;

3) надання недостовірної інформації;

4) надання інформації у формі або у спосіб, що унеможлиблює або ускладнює її використання;

5) знищення документів, інформації, в тому числі, що міститься в інформаційних системах (базах даних), інших матеріалів, що можуть бути доказами;

6) неприбуття без поважних причин для проведення опитування або не повідомлення про причини неприбуття, крім випадку згоди такої особи на проведення опитування шляхом відео-конференц-зв'язку або надання письмових пояснень;

7) перешкоджання в доступі до приміщень, у тому числі у разі незабезпечення особистої присутності або присутності свого представника для проведення огляду приміщень відповідно до пункту 1 частини 7 цієї статті.

15. У разі якщо у ході проведення дослідження встановлено ознаки вчинення правопорушення, притягнення до відповідальності за вчинення якого не належить до повноважень НКЦПФР, уповноваженим на проведення дослідження приймається постанова про:

1) направлення заяви про вчинення кримінального правопорушення з копіями матеріалів дослідження відповідним правоохоронним органам;

2) направлення копій матеріалів дослідження Національному банку України, іншим органам державної влади до компетенції яких належить розгляд справи про правопорушення.

16. За результатами проведення дослідження уповноваженим на проведення дослідження складається один з таких проектів постанови:

1) про завершення дослідження та передачу матеріалів дослідження на зберігання;

2) про завершення дослідження та передачу матеріалів дослідження уповноваженому на супроводження;

3) про зупинення проведення дослідження на період кримінального провадження у разі встановлення ознак вчинення кримінального правопорушення у сфері ринків капіталу та організованих товарних ринків. При цьому, така постанова також може бути винесена у ході проведення дослідження до його завершення;

17. Проект постанови, передбачений частиною 16 цієї статті, складений уповноваженим на проведення дослідження, з доданими до нього матеріалами дослідження протягом трьох днів розглядаються НКЦПФР як колегіальним органом.

За результатом проведення розгляду НКЦПФР як колегіальний орган вчиняє одну з таких дій:

- 1) виносить постанову, передбачену частиною 16 цієї статті;
- 2) надає процедурне доручення про продовження проведення дослідження в межах строку, передбаченого частиною 6 цієї статті.

18. У разі, якщо за результатом проведення дослідження не було підтверджено факт вчинення порушення законодавства на ринку рейтингування, виноситься постанова про завершення дослідження та передачу матеріалів дослідження на зберігання.

19. Постанова про зупинення проведення дослідження на період кримінального провадження виноситься у разі направлення уповноваженим на проведення дослідження заяви про вчинення кримінального правопорушення з копіями матеріалів дослідження відповідним правоохоронним органам.

Протягом кримінального провадження, відкритого за наслідками направлення уповноваженим на проведення дослідження заяви про вчинення кримінального правопорушення, перебіг строку, встановленого частиною 6 цієї статті, зупиняється.

У разі закриття кримінального провадження, відкритого за наслідками направлення уповноваженим на проведення дослідження заяви про вчинення кримінального правопорушення, НКЦПФР виносить постанову про відновлення проведення дослідження (у випадку закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 2 частини першої статті 284 Кримінального процесуального кодексу України) або про його закриття (у випадку закриття кримінального провадження з інших підстав, передбачених статтею 284 Кримінального процесуального кодексу України).

20. Уповноважені на проведення дослідження після винесення постанови про проведення дослідження та до завершення розгляду справи уповноваженим на розгляд справ не можуть коментувати або у будь-який інший спосіб розголошувати інформацію, що стосується проведення дослідження, крім випадків, передбачених цим законом.

21. Не допускається проведення повторного дослідження, якщо обставини, що можуть свідчити про вчинення правопорушення, щодо яких повинно бути проведено таке дослідження, вже були предметом раніше проведеного дослідження та за результатами іншого дослідження НКЦПФР було прийнято постанову про завершення дослідження та передачу матеріалів дослідження на зберігання, крім випадків:

- 1) зверненням учасника раніше проведеного дослідження про проведення повторного дослідження;
- 2) стосовно уповноваженого на проведення дослідження розпочато дисциплінарне провадження або повідомлено про підозру у вчиненні

кримінального правопорушення, підставами для яких є обставини раніше проведеного дослідження ;

3) виявлення НКЦПФР нововиявлених обставин.

22. Постанова щодо проведення дослідження або вчинення окремих дій у процесі проведення дослідження може бути оскаржена до суду.

23. Матеріали дослідження зберігаються в НКЦПФР протягом 10 років з дня завершення дослідження, якщо більший строк зберігання всіх чи окремих матеріалів не встановлено законом.

Стаття 30. Фіксація факту вчинення порушення законодавства

1. Фіксація кожного факту вчинення порушення законодавства на ринку рейтингування здійснюється уповноваженим на супроводження в порядку, встановленому цією статтею.

2. Уповноважений на супроводження, отримавши докази вчинення порушення законодавства на ринку рейтингування від структурного підрозділу, який здійснює нагляд на ринку рейтингування, зобов'язаний здійснити підготовку проекту акту про вчинення порушення законодавства на ринку рейтингування (далі – акт про правопорушення) та надіслати його особі, щодо якої планується скласти такий акт, для надання коментарів, пропозицій та пояснень із зазначенням строку для надання таких коментарів, пропозицій та пояснень або повернути докази вчинення порушення структурному підрозділу НКЦПФР, який надав такі докази, у разі, якщо надані докази не є достатніми для складання проекту акту про правопорушення.

Уповноважений на супроводження, отримавши матеріали інспекції, направлені в порядку, передбаченому частиною 24 статті 28 цього Закону, зобов'язаний здійснити підготовку проекту акту про правопорушення та надіслати його особі, щодо якої планується скласти такий акт, для надання коментарів, пропозицій та пояснень із зазначенням строку для надання таких коментарів, пропозицій та пояснень або повернути такі матеріали уповноваженому Комісії на проведення інспекції, який передав матеріали інспекції, якщо надані матеріали не є достатніми для складання проекту акту про правопорушення.

Уповноважений на супроводження, отримавши матеріали інспекції, направлені в порядку, передбаченому пунктом 3 частини 23 статті 28 цього Закону, зобов'язаний здійснити підготовку проекту акту про правопорушення та надіслати його особі, щодо якої планується скласти такий акт, для надання коментарів, пропозицій та пояснень із зазначенням строку для надання таких коментарів, пропозицій та пояснень.

Уповноважений на супроводження, отримавши постанову про завершення дослідження та передачу матеріалів дослідження уповноваженому на супроводження, зобов'язаний здійснити підготовку проекту акту про правопорушення та надіслати його особі, щодо якої планується скласти такий акт, для надання коментарів, пропозицій та пояснень із зазначенням строку для надання таких коментарів, пропозицій та пояснень.

Випадки, у яких разом з проектом акту про правопорушення особі направляється проект угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення встановлюються НКЦПФР. Особа, щодо якої планується скласти акт про правопорушення, може відмовитися від пропозиції укладення угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення або надати пропозиції щодо корегування тексту такої угоди.

3. Акт (проект акту) про вчинення правопорушення має містити:

- 1) ідентифікаційні дані особи, щодо якої складено такий акт;
- 2) посилання на законодавство (статті, частини, пункти), порушення вимог якого зафіксовано у діях особи щодо якої складено акт;
- 3) узагальнені доводи уповноваженого на супроводження щодо предмету справи про порушення законодавства;
- 4) обставини, що підтверджують доводи уповноваженого на супроводження, з посиланням на відповідні докази;
- 5) пропонувані заходи впливу, які уповноважений на супроводження вважає за необхідне вжити за наслідками проведення розгляду справ. У разі, якщо уповноважений на супроводження вважає за необхідне застосовувати до особи фінансові санкції (штрафи) зазначається конкретний розмір такої санкції в межах передбачених статтею 38 цього Закону;
- б) підпис уповноваженого на супроводження.

Інші вимоги до змісту та форма проекту акту про правопорушення встановлюються НКЦПФР.

4. У разі отримання від особи, щодо якої складено акт про правопорушення, коментарів, пропозицій (в тому числі пропозицій укласти угоду про врегулювання наслідків вчинення правопорушення або пропозицій щодо корегування тексту такої угоди) та пояснень, уповноважений на супроводження протягом розумного строку, але не пізніше місяця з дня отримання здійснює розгляд таких коментарів, пропозицій та пояснень. За результатами такого розгляду, а у разі відсутності зазначених коментарів, пропозицій та пояснень – невідкладно після завершення строку на надання зазначених коментарів, пропозицій та пояснень уповноважений на супроводження:

1) у разі необхідності – вживає передбачених порядком розгляду додаткових дій з метою організації перевірки інформації, отриманої від особи, щодо якої складено акт про правопорушення, організації дослідження, повторного дослідження (якщо можливість його проведення прямо передбачена порядком розгляду);

2) у разі необхідності – вносить зміни до тексту проекту акту про правопорушення та/або до тексту угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення за наслідками чого у разі необхідності направляє текст такого проекту та/або такої угоди особі, щодо якої складено акт про правопорушення, для надання коментарів, пропозицій та пояснень із зазначенням строку для надання таких коментарів, пропозицій та пояснень;

3) у разі досягнення згоди щодо тексту проекту угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення – подає до уповноважених на розгляд справ угоду про врегулювання наслідків вчинення правопорушення. У такому разі

вжиття подальших заходів щодо направлення акту про правопорушення на розгляд уповноважених на розгляд справ зупиняється;

4) у разі відсутності пропозицій укласти угоду про врегулювання наслідків вчинення правопорушення або недосягнення згоди щодо її тексту – направляє до уповноважених на розгляд справ акт про правопорушення разом з матеріалами, на підставі яких здійснювалася підготовка такого акту, та з коментарями, пропозиціями та поясненнями особи, якій пред'являється обвинувачення (у разі їх наявності).

5. Уповноважений на супроводження має право:

1) з метою організації перевірки інформації, отриманої від особи, щодо якої планується скласти акт про правопорушення, вимагати надання будь-якої інформації (незалежно від способу її збереження або відображення);

2) ініціювати укладення, укладати та подавати на затвердження до уповноважених на розгляд справ угоду про врегулювання наслідків вчинення правопорушення;

3) ініціювати дослідження, повторне дослідження (якщо можливість його проведення прямо передбачена порядком розгляду);

4) направляти особі, щодо якої планується скласти акт про правопорушення (складено акт про правопорушення) вимогу про вжиття заходів;

5) заявляти клопотання у ході проведення розгляду справи;

6) здійснювати інші права, передбачені законом.

6. Особа, щодо якої планується скласти акт про правопорушення (складено акт про правопорушення) має право:

1) отримувати правову допомогу;

2) отримувати копії постанов, що виносяться уповноваженим на супроводження або уповноваженим на розгляд (уповноваженими на розгляд);

3) ознайомлюватися з матеріалами справи, виготовляти з них копії (крім документів, що містять інформацію з обмеженим доступом);

4) надавати коментарі, пропозиції та пояснення у відповідь на отримані від уповноваженого на супроводження пропозиції або документи. Такі коментарі, пропозиції та пояснення підлягають обов'язковому долученню до матеріалів справи;

5) давати коментарі, пропозиції та пояснення, заявляти клопотання у ході проведення розгляду справи;

6) ініціювати укладення, укладати угоду про врегулювання наслідків вчинення правопорушення;

7) оскаржити в судовому порядку винесену щодо неї постанову уповноваженого на супроводження або уповноваженого на розгляд справ (уповноважених на розгляд справ);

8) здійснювати інші права, передбачені законом.

Стаття 31. Розгляд справ про притягнення до відповідальності за вчинення порушення законодавства на ринку рейтингування

1. Метою розгляду справ про притягнення до відповідальності за вчинення порушення законодавства на ринку рейтингування є:

1) захист осіб, які не вчиняли порушень такого законодавства, від притягнення до відповідальності та від необґрунтованого процедурного примусу;

2) притягнення до відповідальності кожної особи, яка вчинила порушення такого законодавства;

3) застосування належних правових процедур врегулювання наслідків вчинення порушень такого законодавства.

2. НКЦПФР за результатом здійснення нагляду на ринку рейтингування, або за результатом проведення інспекції чи дослідження має право притягати до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавства, передбаченого частиною першою цієї статті. Порядок розгляду справ про порушення законодавства на ринку рейтингування (далі – порядок розгляду) встановлюється НКЦПФР.

3. Голова Комісії протягом одного робочого дня з дати отримання акту про правопорушення разом з доданими до нього матеріалами, на підставі яких здійснювалася підготовка такого акту, та з коментарями, пропозиціями та поясненнями особи, щодо якої складено акт (у разі наявності), або отримання угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення визначає уповноваженого на розгляд справ (уповноважених на розгляд справ), який (які) здійснюватиме (здійснюватимуть) розгляд справ про порушення законодавства або розгляд справ про затвердження такої угоди.

4. Уповноважений на розгляд справ має право:

1) розглядати питання щодо притягнення особи, винної у порушенні законодавства на ринку рейтингування, до відповідальності, передбаченої цим Законом;

2) вимагати надання будь-якої інформації (незалежно від способу її збереження або відображення), необхідної для здійснення розгляду справи;

3) залучати для розгляду справи про правопорушення експерта, перекладача, свідків;

4) проводити, в тому числі з використанням відео-, аудіозв'язку, опитування фізичних осіб;

У разі прийняття процедурного рішення про проведення такого опитування уповноважений на розгляд справ (уповноважені на розгляд справ) зобов'язаний (зобов'язані) не пізніше, ніж за три дні до дня опитування, повідомити осіб, щодо яких проводитиметься опитування (в тому числі свідків), про його проведення. Повідомлення про проведення опитування може містити вимогу до особи з'явитися для проведення опитування до приміщення НКЦПФР. За згодою особи її опитування може бути проведено до дати, зазначеної у повідомленні про проведення опитування.

До початку проведення опитування уповноважений на розгляд справ приводить особу щодо якої проводиться опитування до такої присяги «Я, (прізвище, ім'я, по батькові), присягаю говорити правду, нічого не приховуючи і не спотворюючи». Результати опитування протоколюються;

5) виносити інші процедурні постанови у ході розгляду справ;

- 6) направляти особі, щодо якої складено акт про правопорушення, вимогу про вжиття заходів у ході розгляду справ;
- 7) затверджувати угоду про врегулювання наслідків вчинення правопорушення;
- 8) застосовувати заходи впливу контрольного характеру;
- 9) видавати розпорядження про усунення правопорушення;
- 10) здійснювати інші права, передбачені законом.

5. Уповноважений на розгляд справ (уповноважені на розгляд справ) виносить (вносять) постанову про відкриття провадження у справі щодо порушення законодавства та призначення дати розгляду або постанову про відкриття провадження у справі щодо затвердження угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення та призначення дати розгляду такої угоди.

6. Розгляд справи про притягнення особи до відповідальності за порушення законодавства на ринку рейтингування здійснюється у присутності особи, яка притягається до відповідальності, та/або у присутності її представника.

У разі, якщо особа, яка притягається до відповідальності за порушення законодавства на ринку рейтингування та яка була належним чином повідомлена про місце, дату та час розгляду справи, або її представник, який належним чином повідомлений про місце, дату та час розгляду справи, без поважних причин не з'явилися на розгляд справи, розгляд справи може бути здійснений уповноваженими на розгляд справи про правопорушення за відсутності такої особи та її представника. У такому разі, уповноважені на розгляд справи щодо правопорушення повинні мати докази, які підтверджують факт отримання особою, яка притягається до відповідальності, та її уповноваженим представником повідомлення про місце, дату та час розгляду справи.

7. Під час проведення розгляду справи щодо порушення законодавства уповноважений на розгляд справ (уповноважені на розгляд справ) повинен (повинні) надати можливість особі яка притягається до відповідальності за порушення законодавства на ринку рейтингування надати свої коментарі та пояснення щодо акту про правопорушення або надати пропозицію укласти угоду про врегулювання наслідків вчинення правопорушення. Пропозиція укласти угоду про врегулювання наслідків вчинення правопорушення розглядається уповноваженим на супроводження у порядку, передбаченому частиною 18 цієї статті.

8. Під час проведення розгляду справи уповноважений на розгляд справ (уповноважені на розгляд справ) зобов'язаний (зобов'язані) всебічно, повно і неупереджено дослідити обставини можливого вчинення порушення законодавства на ринку рейтингування. Встановлення факту вчинення зазначеного порушення законодавства не може відбуватися на підставі доказів, отриманих незаконним шляхом.

Усі сумніви щодо доведеності вчинення особою порушення законодавства на ринку рейтингування тлумачаться на користь такої особи.

9. У разі якщо під час проведення розгляду справи щодо порушення законодавства уповноважений на супроводження та особа, яка притягається до відповідальності за порушення законодавства на ринку рейтингування уклали

угоду про врегулювання наслідків вчинення правопорушення, уповноважений на розгляд справ (уповноважені на розгляд справ) виносить (вносять) постанову про зупинення провадження у справі щодо порушення законодавства та постанову про відкриття провадження у справі щодо затвердження угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення та призначення дати розгляду такої угоди.

При вирішенні питання щодо заходів впливу контрольного характеру, які підлягають застосуванню за наслідками встановлення вчинення порушення законодавства на ринку рейтингування, уповноважений на розгляд справ (уповноважені на розгляд справ) бере (беруть) до уваги обставини, які обтяжують чи пом'якшують відповідальність, передбачені цим Законом.

10. Особа, яка притягається до відповідальності за порушення законодавства на ринку рейтингування а також інші особи, пов'язані з проведенням розгляду справи, зобов'язані не перешкоджати у проведенні розгляду справи, в тому числі шляхом:

- 1) ненадання інформації;
- 2) надання інформації не в повному обсязі;
- 3) надання недостовірної інформації;
- 4) надання інформації у формі або у спосіб, що унеможлиблює або ускладнює її використання;
- 5) знищення документів, інформації, в тому числі, що міститься в інформаційних системах (базах даних), інших матеріалів, що можуть бути доказами;
- 6) неприбуття без поважних причин для проведення опитування або не повідомлення про причини неприбуття.

11. У провадженнях у справах щодо порушення законодавства на ринку рейтингування (далі – порушення законодавства) уповноваженим на розгляд справ (уповноваженими на розгляд справ) виносяться постанови:

- 1) про зупинення провадження у справі щодо порушення законодавства (в тому числі про зупинення провадження у справі щодо порушення законодавства на час розгляду угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення);
- 2) про відновлення провадження у справі щодо порушення законодавства;
- 3) про закриття провадження у справі щодо порушення законодавства;
- 4) про встановлення факту порушення законодавства;
- 5) про застосування заходів впливу контрольного характеру;
- 6) інші постанови, визначенні законодавством.

12. Постанова про зупинення провадження у справі щодо порушення законодавства виносяться у разі:

- 1) якщо уповноважений на супроводження та особа, яка притягається до відповідальності за порушення законодавства на ринку рейтингування уклали угоду про врегулювання наслідків вчинення правопорушення після винесення постанови про відкриття провадження у справі щодо порушення законодавства;
- 2) настання інших обставин, що перешкоджають подальшому розгляду справи.

Зупинення провадження у справі не зупиняє перебіг строку притягнення особи до відповідальності.

Провадження у справі щодо порушення законодавства зупиняється з підстави, передбаченої пунктом 1 цієї частини, на період до розгляду угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення, але не більше ніж на три місяці.

Провадження у справі щодо порушення законодавства зупиняється з підстави, передбаченої пунктом 2 цієї частини, на період існування обставин, що перешкоджають подальшому розгляду справи.

13. Постанова про відновлення провадження у справі щодо порушення законодавства вноситься у разі:

- 1) винесення постанови про відмову у затвердженні угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення
- 2) зникненні обставин, що перешкоджали розгляду справи.

14. Постанова про закриття провадження у справі щодо порушення законодавства вноситься у випадку встановлення за наслідками розгляду справи відсутності складу порушення законодавства на ринку рейтингування або у випадку затвердження угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення, у разі якщо пропозиція укласти таку угоду була надана після відкриття провадження у справі щодо порушення законодавства.

15. Постанова про встановлення факту порушення законодавства, передбаченого частиною 1 цієї статті, вноситься у випадку встановлення складу порушення такого законодавства та за умови, що особа підлягає звільненню від відповідальності у зв'язку із закінченням строку давності притягнення до відповідальності. Особа звільняється від відповідальності за порушення законодавства на ринку рейтингування якщо з дня вчинення нею зазначеного порушення законодавства (а у разі триваючого правопорушення – з дня, коли вчинення порушення законодавства припинилося) минуло п'ять років.

16. Постанова про застосування заходів впливу контрольного характеру вноситься у випадку встановлення складу порушення законодавства на ринку рейтингування.

17. Постанови, передбачені частиною 11 цієї статті, надсилаються особі щодо якої така постанова винесена, протягом 5 робочих днів з дати винесення.

18. У провадженнях у справах щодо затвердження угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення уповноваженим на розгляд справ (уповноваженими на розгляд справ) вносяться постанови:

- 1) про затвердження угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення;
- 2) про відмову в затвердженні угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення.

Відмова в затвердженні угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення має наслідком закриття провадження у справі щодо затвердження угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення.

У разі якщо угода про врегулювання наслідків вчинення правопорушення у затвердженні якої було відмовлено була укладена після винесення постанови про

відкриття провадження у справі щодо порушення законодавства та призначення дати розгляду справи, винесення постанови про відмову в затвердженні угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення є підставою для винесення уповноваженим на розгляд справ (уповноваженими на розгляд справ) постанови про відновлення провадження у справі про порушення законодавства.

У разі якщо угода про врегулювання наслідків вчинення правопорушення у затвердженні якої було відмовлено була укладена до винесення постанови про відкриття провадження у справі щодо порушення законодавства та призначення дати розгляду справи, винесення постанови про відмову в затвердженні угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення є підставою для вчинення уповноваженим на супроводження дій в порядку, передбаченому статтею 30 цього Закону.

19. Постанова про закриття провадження у справі щодо порушення законодавства має містити:

1) ідентифікаційні дані особи, відносно якої відкрито провадження у справі щодо порушення законодавства на ринку рейтингування;

2) відповідні норми законодавства на ринку рейтингування, у порушенні яких щодо особи було складено акт про правопорушення, та порушення яких уповноважений на розгляд справ (уповноважені на розгляд справ) не вважає (не вважають) доведеним за наслідками здійснення розгляду із зазначенням мотивів неврахування доказів, що містяться у матеріалах справи, або вказівку на затвердження угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення;

3) рішення щодо речових доказів;

4) строк і порядок набрання постановою законної сили та її оскарження;

5) порядок отримання копій постанови;

6) інші відомості, визначені порядком розгляду.

20. Постанова про встановлення факту порушення законодавства має містити:

1) ідентифікаційні дані особи, відносно якої відкрито провадження у справі щодо порушення законодавства на ринку рейтингування;

2) відповідні норми законодавства на ринку рейтингування, порушення яких визнано доведеним за наслідками здійснення розгляду із зазначенням доказів на підтвердження вчинення такого порушення (таких порушень), а також мотивів неврахування окремих доказів;

3) заходи впливу контрольного характеру, призначені за кожне з порушень законодавства на ринку рейтингування, що визнані уповноваженим на розгляд справ (уповноваженими на розгляд справ) доведеними із зазначенням обставин, що обтяжують чи пом'якшують відповідальність;

4) підстави звільнення особи від відповідальності за порушення законодавства на ринку рейтингування;

5) рішення щодо речових доказів;

6) строк і порядок набрання постановою законної сили та її оскарження;

7) порядок отримання копій постанови;

8) інші відомості, визначені порядком розгляду.

21. Постанова про застосування заходів впливу контрольного характеру має містити:

1) ідентифікаційні дані особи, відносно якої відкрито провадження у справі щодо порушення законодавства на ринку рейтингування;

2) відповідні норми законодавства на ринку рейтингування, порушення яких визнано доведеним за наслідками здійснення розгляду із зазначенням доказів на підтвердження вчинення такого порушення (таких порушень), а також мотивів неврахування окремих доказів;

3) заходи впливу контрольного характеру, призначені за кожне з порушень законодавства на ринку рейтингування, що визнані уповноваженим на розгляд справ (уповноваженими на розгляд справ) доведеними із зазначенням обставин, що обтяжують чи пом'якшують відповідальність;

4) рішення щодо речових доказів;

5) строк і порядок набрання постановою законної сили та її оскарження;

6) порядок отримання копій постанови;

7) інші відомості, визначені порядком розгляду.

22. Постанова про затвердження угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення має містити:

1) ідентифікаційні дані особи з якою уповноваженим на супроводження укладено угоду про врегулювання наслідків правопорушення;

2) відповідні норми законодавства на ринку рейтингування, порушення яких особа визнає;

3) відомості про укладену угоду про врегулювання наслідків вчинення правопорушення: її реквізити, зміст та передбачені нею заходи контрольного характеру;

4) постанова про затвердження угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення із зазначенням мотивів, з яких уповноважений на розгляд справ (уповноважені на розгляд справ) виходить (виходять) при вирішенні питання про відповідність угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення вимогам цього Закону.

Угода про врегулювання наслідків вчинення правопорушення, підписана особою, щодо якої складено акт про правопорушення, та уповноваженим на супроводження, є невід'ємною частиною постанови про затвердження угоди про врегулювання наслідків вчинення порушення.

23. Постанова про відмову в затвердженні угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення має містити:

1) ідентифікаційні дані особи з якою уповноваженим на супроводження укладено угоду про врегулювання наслідків правопорушення;

2) відповідні норми законодавства на ринку рейтингування, порушення яких особа визнає;

3) відомості про укладену угоду про врегулювання наслідків вчинення правопорушення: її реквізити, зміст та передбачені нею заходи контрольного характеру;

4) постанова про відмову в затвердженні угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення із зазначенням мотивів, з яких уповноважений на

розгляд справ (уповноважені на розгляд справ) виходить (виходять) при вирішенні питання про невідповідність угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення вимогам цього Закону.

24. Вимоги до форми та інші вимоги до змісту постанов, передбачених цією статтею, встановлюються НКЦПР.

25. Обставинами, які обтяжують чи пом'якшують відповідальність за порушення законодавства на ринку рейтингування, зокрема є:

- 1) характер і тривалість порушення;
- 2) фінансовий стан порушника;
- 3) вигоду (отриманий прибуток або збитки, яких вдалося уникнути), одержану порушником внаслідок вчинення зазначеного порушення, якщо сума такої вигоди може бути визначена;
- 4) збитки третіх осіб, спричинені внаслідок вчинення порушення, якщо сума таких збитків може бути визначена;
- 5) вчинені порушення протягом останніх десяти років;
- 6) ступінь відповідальності порушника;
- 7) співпраця порушника з НКЦПФР;
- 8) заходи, вжиті порушником з метою запобігання повторного вчинення порушення;
- 9) наслідки вчинення порушення для роботи фінансової системи, зокрема виникнення системних ризиків внаслідок вчиненого такого порушення.

26. Постанова, винесена уповноваженим на розгляд справ (уповноваженими на розгляд справ), набирає чинності з робочого дня, наступного за днем винесення такої постанови.

27. Постанова, винесена уповноваженим на розгляд справ (уповноваженими на розгляд справ), може бути оскаржена виключно до суду у порядку, встановленому законом.

28. У разі якщо винесена уповноваженим на розгляд справ (уповноваженими на розгляд справ) постанова про застосування заходів впливу контрольного характеру, яка передбачає застосування до особи заходу контрольного характеру у вигляді накладення штрафу, протягом місяця з дня набрання нею чинності не була самостійно виконана особою, щодо якої застосовано такий захід контрольного характеру, або не була оскаржена у судовому порядку, така постанова набуває статусу виконавчого документа, підлягає оформленню НКЦПФР відповідно до вимог Закону України «Про виконавче провадження» та передається до органів державної виконавчої служби для примусового виконання згідно із законодавством.

У разі якщо зазначена постанова протягом місяця з дня набрання нею чинності була оскаржена у судовому порядку та адміністративним судом було відкрито провадження у справі про визнання зазначеної постанови протиправною та скасування, така постанова набуває статусу виконавчого документа з дня набрання законної сили відповідним судовим рішенням щодо такої постанови з урахуванням строків, передбачених Законом України «Про виконавче провадження».

29. Кошти від сплати штрафів за порушення законодавства на ринку рейтингування зараховуються до загального фонду Державного бюджету України.

30. У разі якщо станом на дату винесення постанови про встановлення факту порушення законодавства або постанови про застосування заходів впливу контрольного характеру порушення законодавства на ринку рейтингування триває, уповноважений на розгляд справ (уповноважені на розгляд справ) видає (видають) розпорядження про усунення правопорушення у якому зазначає (зазначають):

- 1) заходи, яких особи зобов'язані вжити з метою припинення правопорушення;
- 2) строк вжиття заходів, передбачених пунктом 1 цієї частини;
- 3) порядок звітування про вжиті заходи;
- 4) наслідки невжиття заходів, передбачених розпорядженням.

Стаття 32. Угода про врегулювання наслідків вчинення правопорушення

1. Угода про врегулювання наслідків вчинення правопорушення це договір між НКЦПФР та особою, відносно якої складено акт про правопорушення, яка укладається в письмовій формі та у порядку, встановленому НКЦПФР, за яким така особа зобов'язується виконати умови, передбачені частиною третьою цієї статті, а НКЦПФР зобов'язується припинити притягнення такої особи до відповідальності.

Угода про врегулювання наслідків вчинення правопорушення від імені НКЦПФР укладається уповноваженим на супроводження. Угода про врегулювання наслідків вчинення правопорушення підлягає затвердженню уповноваженим на розгляд справ та набуває чинності після такого затвердження.

2. Угода про врегулювання наслідків вчинення правопорушення може бути укладена до винесення уповноваженим на розгляд справ (уповноваженими на розгляд справ) постанови, передбаченої пунктами 3 - 5 частини 11 статті 31 цього Закону.

3. Уповноважений на супроводження при вирішенні питання про укладення угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення зобов'язаний враховувати такі обставини:

- 1) ступінь тяжкості і тривалість порушення законодавства на ринку рейтингування;
- 2) ступінь та характер сприяння особи, щодо якої складено акт про правопорушення;
- 3) наявність суспільного інтересу в забезпеченні швидшого розгляду справи, викритті та припиненні більшої кількості порушень законодавства, передбаченого частиною 1 статті 30 цього Закону.

4. Обов'язковими умовами угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення є:

- 1) визнання особою, щодо якої складено акт про правопорушення, своєї винуватості;

2) зменшення, зазначеного уповноваженим на супроводження у акті про правопорушення, розміру фінансової санкції (штрафу), передбаченої за таке порушення законодавства на ринку рейтингування або не застосування додаткового заходу впливу контрольного характеру;

3) добровільна сплата особою, щодо якої складено акт про правопорушення, застосованої до неї фінансової санкції (штрафу) відповідно до строків, погоджених сторонами угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення, а також вжиття заходів для усунення та/або недопущення в подальшій діяльності порушень, запобігання (припинення) здійсненню забороненої діяльності, підвищення ефективності функціонування та/або адекватності системи внутрішнього контролю тощо.

Угода про врегулювання наслідків вчинення правопорушення може містити інші умови, зокрема про відшкодування особою, щодо якої складено акт про правопорушення, збитків, завданих фізичним та юридичним особам внаслідок вчинення порушення законодавства, передбаченого частиною 1 статті 30 цього Закону.

5. У разі порушення особою, яка є стороною угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення, умов угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення або оскарження в судовому порядку постанови про затвердження такої угоди, така угода вважається розірваною. У такому випадку до особи, яка є стороною угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення, відповідно до порядку розгляду застосовується подвійний максимальний розмір фінансової санкції (штрафу), встановлений уповноваженим на супроводження в акті про правопорушення.

6. НКЦПФР у встановленому нею порядку оприлюднює інформацію про укладені угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення на своєму офіційному веб-сайті.

7. Уповноважений на розгляд справ (уповноважені на розгляд справ) відмовляє (відмовляють) в затвердженні угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення, якщо:

1) умови угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення суперечать вимогам закону, в тому числі допущена неправильна кваліфікація порушення законодавства на ринку рейтингування;

2) умови угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення не відповідають інтересам суспільства;

3) умови угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення порушують права, свободи чи інтереси сторін або інших осіб;

4) існують обґрунтовані підстави вважати, що укладення угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення не було добровільним;

5) очевидна неможливість виконання стороною угоди про врегулювання наслідків вчинення правопорушення взятих на себе за угодою зобов'язань;

6) відсутні фактичні підстави для визнання винуватості.

Стаття 33. Цивільно-правова відповідальність рейтингових агентств

1. Якщо АРА вчинило, навмисно або через грубу недбалість, будь-яке порушення, зазначене у статті 38 цього Закону, яке вплинуло на рейтинг, інвестор або емітент можуть вимагати відшкодування АРА збитків за шкоду, заподіяну їм в результаті такого порушення.

Інвестор може вимагати відшкодування збитків відповідно до цієї статті, при доведенні ним того факту, що були обґрунтовані підстави покладатися на рейтинг для прийняття рішення про інвестування, збереження або відчуження фінансового інструменту, якому такий рейтинг було присвоєно.

Емітент може вимагати відшкодування збитків відповідно до цієї статті, при доведенні ним того факту, що він або його фінансові інструменти охоплюються цим рейтингом і що порушення не було викликано неправдивою або неточною інформацією, наданою емітентом АРА безпосередньо або через загальнодоступні джерела інформації.

2. Інвестор або емітент несуть відповідальність за не надання точної і детальної інформації про те, що АРА порушило цей Закон і що це порушення вплинуло на присвоєні рейтинги.

3. Ця стаття не виключає подання інших позовів щодо цивільно-правової відповідальності відповідно до законодавства.

4. Наявність цивільно-правових позовів не є перешкодою для здійснення НКЦПФР заходів впливу відповідно до статті 42 цього Закону.

Стаття 34. Державне регулювання та нагляд у сфері рейтингування

1. Державне регулювання та нагляд у сфері рейтингування здійснюється НКЦПФР.

2. НКЦПФР здійснює державне регулювання та нагляд у сфері рейтингування відповідно до Закону України “Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків”, цього Закону, інших актів законодавства.

3. НКЦПФР відповідно до покладених на неї завдань:

1) встановлює порядок та умови провадження рейтингової діяльності;
2) здійснює авторизацію рейтингових агентств, в тому числі іноземних, які мають намір присвоювати публічні кредитні рейтинги, або відмовляє в авторизації;

3) встановлює вимоги до рейтингового агентства, яке має намір присвоювати публічні кредитні рейтинги, для включення його до Реєстру рейтингових агентств;

4) веде Реєстр рейтингових агентств;

5) включає рейтингове агентство до Реєстру рейтингових агентств

6) забезпечує розкриття інформації з Реєстру рейтингових агентств у загальнодоступній інформаційній базі даних НКЦПФР про ринок рейтингування;

7) оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті перелік рейтингових агентств, авторизованих відповідно до цього Закону;

- 8) відкликає авторизацію шляхом виключення АРА з Реєстру рейтингових агентств;
 - 9) встановлює вимоги до змісту записів будь-яких операцій пов'язаних з рейтинговою діяльністю;
 - 10) встановлює порядок та строки розміщення інформації в загальнодоступній базі Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок рейтингування;
 - 11) встановлює строки, порядок і форми розкриття регулярної інформації про АРА і додаткових відомостей, що містяться у такій інформації;
 - 12) встановлює додаткові вимоги до розкриття регулярної інформації про АРА;
 - 13) встановлює додаткові вимоги до змісту повідомлення про набуття або відчуження порогового значення пакету акцій (часток);
 - 14) публікує орієнтовний невиключний перелік фінансових інструментів;
 - 15) встановлює порядок розрахунку кількості голосуючих акцій (часток), які належать фізичній або юридичній особі відповідно до фінансових інструментів;
 - 16) визначає розмір платежів нагляду відповідно до цього Закону;
 - 17) встановлює порядок організації, проведення, строки, оформлення виїзних інспекцій та процедурних дій у приміщеннях АРА (в процесі проведення досліджень) та їх результатів;
 - 18) здійснює перевірку бек-тестингу;
 - 19) встановлює порядок проведення бек-тестингу та його порядок його перевірки;
 - 20) виконує інші завдання відповідно до закону.
4. НКЦПФР має право:
- 1) застосовувати до АРА, у порядку встановленому НКЦПФР, заходів впливу до АРА;
 - 2) накладати санкції на АРА в порядку, передбаченому цим Законом;
 - 3) проводити інспекції та дослідження рейтингових агентств;
 - 4) надсилати обов'язкові до виконання запити про надання інформації (у тому числі надання пояснень у письмовій та усній формі) та документів, необхідних для того, щоб виконувати свої обов'язки відповідно до цього Закону:
 - а) АРА;
 - б) особам, залученим до рейтингової діяльності;
 - в) суб'єктам рейтингу і пов'язаних з ними третіх осіб;
 - г) особам яким АРА делегували певні функції чи право на виконання заходів на умовах аутсорсингу;
 - г) особам, прямо або опосередковано пов'язаних із АРА або рейтинговою діяльністю;
 - 5) здійснювати інші права, передбачені законом.
5. НКЦПФР здійснює огляд застосування цього Закону. Такий огляд повинен містити оцінку діяльності рейтингових агентств, авторизованих відповідно до цього Закону. НКЦПФР щорічно опубліковує на власному веб-

сайті огляд про наглядові заходи і санкції, накладені нею відповідно до цього Закону.

6. НКЦПФР та інші державні органи обмінюються інформацією з метою виконання вимог цього Закону відповідно до угод про обмін інформацією, укладених між ними.

Стаття 35. Запит про надання інформації

1. Запит, передбачений пунктом 4 частини 4 статті 34 цього Закону повинен містити:

- 1) посилання на статтю 34 як на правову підставу для запиту;
- 2) мету запиту;
- 3) інформацію, яка повинна бути надана;
- 4) термін, протягом якого інформація повинна бути надана;
- 5) застереження про те, що періодичні штрафні санкції, передбачені статтею 39 за подання запитуваної інформації в неповному обсязі, можуть бути застосовані;
- 6) застереження про штраф, передбачений в статті 38, якщо відповіді на задані питання є недостовірними чи вводять в оману;
- 7) застереження про те, що такий запит може бути оскаржений в судовому порядку.

2. Особи, які отримали запит, або їх представники повинні надавати запитувану інформацію. Адвокати, які мають належним чином оформлені повноваження, можуть надавати інформацію від імені своїх клієнтів. Останні несуть повну відповідальність, якщо надана інформація є неповною, неправдивою або вводять в оману.

Стаття 36. Професійна таємниця на ринку рейтингування

1. Інформація про учасників ринку рейтингування, їхніх клієнтів та контрагентів, а також про інших фізичних або юридичних осіб, яка стала відома працівникам НКЦПФР у зв'язку з виконанням службових обов'язків, у тому числі пов'язаних із проведенням інспекцій та/або досліджень, обробкою звітних даних учасників ринку рейтингування, здійсненням міжнародного співробітництва з регуляторами ринків рейтингування інших країн належить до професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках та регулюється у порядку, визначеному Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

Інформація, вимоги щодо оприлюднення якої встановлені законом, не може бути віднесена до професійної таємниці на ринку рейтингування.

Стаття 37. Міжнародне співробітництво

1. НКЦПФР може укласти угоди про співробітництво в галузі обміну інформацією з компетентними органами інших країн, якщо така інформація, відповідає вимогам щодо професійної таємниці, відповідно до вимог

встановлених статтею 36 цього Закону. Такий обмін інформацією здійснюються з метою виконання НКЦПФР своїх повноважень, встановлених цим Законом.

2. НКЦПФР може розкривати інформацію, отриману від компетентних органів інших країн, тільки якщо НКЦПФР отримано пряму згоду на це від компетентного органа іншої країни, який передав цю інформацію.

Така інформація розкривається тільки для цілі, на яку цей компетентний орган іншої країни дав свою пряму згоду, або в тих випадках, коли таке розкриття необхідне з метою проведення процедурних дій.

Стаття 38. Фінансові санкції до АРА

1. НКЦПФР застосовує фінансові санкції у вигляді штрафу за наступні порушення:

1) порушення вимог щодо затвердження кредитного рейтингу з метою ухилення від виконання вимог цього Закону, передбачених частиною 2 статті 21 цього Закону – у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень.;

2) порушення вимог щодо ідентифікаторів рейтингу, визначених пунктом 3 частини 3 статті 5 цього Закону – у розмірі від 90 тисяч гривень до 200 тисяч гривень.;

3) порушення вимог щодо використання АРА іншого кольору для ініціативних рейтингів, передбачених частиною 4 статті 5 цього Закону - у розмірі від 90 тисяч гривень до 200 тисяч гривень.;

4) порушення вимог щодо необхідності проходження авторизації у випадку, встановленому частиною 1 статті 7 цього Закону – у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень.;

5) порушення вимог щодо повідомлення НКЦПФР про будь-які істотні зміни в документах, які були подані для авторизації, передбачених абзацом другим частини 3 статті 8 цього Закону - у розмірі від 50 тисяч гривень до 150 тисяч гривень.;

6) порушення АРА вимог щодо аутсорсингу важливих операційних функцій, передбачених частиною 3 статті 11 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень.;

7) порушення вимог щодо утворення органів АРА протягом року з дня авторизації НКЦПФР, передбачених частиною 1 статті 12 цього Закону – у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень.;

8) порушення вимог щодо забезпечення незалежності або правдивості рейтингової діяльності, передбачених абзацом шостим частини 1 статті 12 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень.;

9) порушення вимог щодо призначення особи, що здійснює управлінські функції в АРА, яка не відповідає вимогам щодо бездоганної ділової репутації, знань та досвіду або не має можливості забезпечити виконання своїх функцій, передбачених абзацом першим частини 2 статті 12 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень.;

10) порушення вимог щодо призначення необхідної кількості членів наглядової Ради АРА, передбачених абзацом другим частини 2 статті 12 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень.;

11) порушення вимог щодо створення системи компенсації для членів наглядової ради АРА та термінів їх повноважень, передбачених абзацом третім частини 2 статті 12 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень ;

12) порушення вимог щодо виконання членами наглядової ради АРА своїх функцій пов'язаних з моніторингом діяльності АРА та надання ними доповіді за результатами моніторингу відповідному органу АРА та НКЦПФР , передбачених абзацами четвертим та дев'ятим частини 2 статті 12 цього Закону - у розмірі від 100 тисяч гривень до 200 тисяч гривень;

13) порушення вимог щодо призначення членів виконавчого органу або наглядової ради, які не мають достатнього досвіду у сфері фінансових послуг, передбачених абзацом десятим частини 2 статті 12 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

14) порушення вимог щодо створення АРА адекватної політики та правил, щоб забезпечити дотримання своїх зобов'язань за цим Законом, передбачених частиною 3 статті 12 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

15) порушення вимог щодо належних адміністративних та облікових процедур, механізмів внутрішнього контролю, дієвих процедур оцінки ризику, ефективного порядку контролю та захисту систем обробки інформації, запровадження та підтримки процедури прийняття рішень та організаційних структур, передбачених частиною 4 статті 12 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень ;

16) порушення вимог щодо створення та забезпечення функціонування незалежного комплаєнс підрозділу або визначення окремої посадової особи (комплаєнс офіцера), передбачених частинами 5 та 6 статті 12 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

17) порушення вимог щодо вжиття належних і ефективних організаційних або адміністративних заходів, направлених на запобігання, виявлення, усунення або управління і розкриття будь-яких конфліктів інтересів, або забезпечення документування та зберігання даних про всі істотні загрози незалежності кредитних рейтингових заходів, включаючи правила щодо рейтингових аналітиків, а також щодо гарантій пом'якшення цих загроз, передбачених частиною 7 статті 12 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

18) порушення вимог щодо застосування відповідних систем, ресурсів або процедур для забезпечення безперервності та регулярності своєї рейтингової діяльності, передбачених частиною 8 статті 12 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

19) порушення вимог щодо створення та забезпечення функціонування незалежного підрозділу АРА відповідального за періодичний перегляд методології, моделей і ключових рейтингових припущень або будь-яких істотних змін та модифікацій до них, передбачених частиною 9 статті 12 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

20) порушення вимог щодо здійснення контролю або оцінки

адекватності та ефективності систем, механізмів внутрішнього контролю і процедур та невжиття належних заходів щодо усунення таких недоліків, передбачених частиною 10 статті 12 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

21) порушення вимог щодо вжиття заходів, направлених на виявлення, усунення або управління і розкриття будь-яких фактичних або потенційних конфліктів інтересів, передбачених частиною 1 статті 14 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

22) порушення вимог щодо заборони присвоєння кредитного рейтингу або прогнозу рейтингу, передбачених пунктом 1 частини 2 статті 14 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

23) порушення вимог щодо розкриття інформації, передбачених частиною 4 статті 14 цього Закону - у розмірі від 90 тисяч гривень до 200 тисяч гривень;

24) порушення вимог щодо заборони надання консультаційних або дорадчих послуг рейтингованому суб'єкту або пов'язаній з ним третій особі, передбачених абзацом першим частиною 7 статті 14 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

25) порушення вимог щодо розкриття в остаточних рейтингових звітах інформації про будь-які додаткові послуги, надані рейтингованому суб'єкту або пов'язаній з ним третій особі, передбачених абзацом третім частини 7 статті 14 цього Закону - у розмірі від 150 тисяч гривень до 300 тисяч гривень;

26) порушення вимог щодо надання АРА додаткових послуг, передбачених абзацом третім частини 7 статті 14 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

27) порушення вимог щодо засобів комунікацій та внутрішнього звітування, передбачених частиною 8 статті 14 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

28) порушення вимог щодо ведення записів будь-яких операцій, пов'язаних з рейтинговою діяльністю та проведення перевірок повноти та правильності таких записів, передбачених частиною 9 статті 14 цього Закону - у розмірі від 50 тисяч гривень до 150 тисяч гривень;

29) порушення вимог щодо порядку зберігання записів будь-яких операцій, пов'язаних з рейтинговою діяльністю та результатів їх перевірок, передбачених абзацом другим частини 9 статті 14 цього Закону - у розмірі від 25 тисяч гривень до 75 тисяч гривень;

30) порушення вимог щодо зберігання записів, що встановлюють відповідні права та зобов'язання АРА і рейтингового суб'єкта або пов'язаних з ним третіх осіб, передбачених частиною 10 статті 14 цього Закону - у розмірі від 10 тисяч гривень до 50 тисяч гривень;

31) порушення вимог щодо наявності у осіб, які безпосередньо залучені до рейтингової діяльності, належних знань та досвіду для виконання покладених на них обов'язків, передбачених частиною 1 статті 15 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

32) порушення вимог щодо винагороди та оцінки ефективності

співробітників, що беруть участь у заходах з присвоєння кредитного рейтингу чи прогнозу рейтингу, передбачених частиною 5 статті 15 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

33) невиконання вимог особами, які безпосередньо залучені до рейтингової діяльності, щодо заборони набуття або відчуження або будь-яким іншим чином вступу в транзакції щодо фінансових інструментів рейтингового суб'єкта, передбачених частиною 1 статті 16 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

34) порушення вимог щодо обмеження участі або впливу осіб, які безпосередньо залучені до рейтингової діяльності, на присвоєння кредитного рейтингу чи прогнозу рейтингу будь-якого рейтингового суб'єкта, передбачених частиною 2 статті 16 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

35) порушення вимог щодо невжиття особами, які безпосередньо залучені до рейтингової діяльності, усіх заходів для захисту власності або документів АРА від шахрайства, крадіжки або неправомірного використання, передбачених пунктом 1 частини 3 статті 16 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

36) порушення вимог щодо заборони розголошення інформації про рейтинги, можливі майбутні рейтинги і прогнози рейтингів АРА особами, які безпосередньо залучені до рейтингової діяльності, передбачених пунктом 2 частини 3 статті 16 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

37) порушення вимог щодо створення та забезпечення функціонування систем, механізмів внутрішнього контролю і процедур з метою забезпечення збереження конфіденційної інформації, пов'язаних з провадженням діяльності АРА та унеможливлення її неправомірного розкриття і використання, передбачених пунктами 2 – 4 частини 3 статті 16 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

38) порушення вимог щодо вимагання або приймання грошей, подарунків або вигоди від будь-якої особи, з якою АРА має правовідносини, пов'язані з провадженням рейтингової діяльності, передбачених частиною 4 статті 16 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

39) порушення вимог щодо повідомлення особами, які безпосередньо залучені до рейтингової діяльності, підрозділу комплаєнс (комплаєнс офіцеру) інформації, передбачених частиною п'ятою статті 16 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

40) порушення вимог щодо перегляду АРА відповідної роботи рейтингового аналітика, передбачених частиною 6 статті 16 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

41) порушення вимог щодо обмежень на заняття посад, передбачених частиною 7 статті 16 цього Закону - у розмірі від 100 тисяч гривень до 200 тисяч гривень ;

42) порушення вимог щодо порядку ротації рейтингових аналітиків та осіб, що підтверджують кредитні рейтинги, передбачених частиною 8 статті 16

цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

43) порушення вимог щодо ухвалення, запровадження і застосування відповідних заходів АРА, передбачених частиною 1 статті 17 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

44) порушення вимог щодо порядку розкриття АРА методологій, моделей та ключових рейтингових припущень, які АРА використовує у своїй рейтинговій діяльності, передбачених частиною 1 статті 17 цього Закону - у розмірі від 150 тисяч гривень до 300 тисяч гривень;

45) порушення вимог щодо використання під час присвоєння кредитних рейтингів і прогнозів рейтингів якісної та отриманої з надійних джерел інформації, передбачених абзацом другим частини першої статті 17 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

46) порушення вимог щодо оприлюднення переглянутих кредитних рейтингів, відповідно до вимог, передбачених абзацом четвертим частини 1 статті 17 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

47) порушення вимог до рейтингових методологій, передбачених частиною 3 статті 17 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

48) порушення вимог щодо неможливості відмови у присвоєнні кредитного рейтингу суб'єкту господарювання або фінансовому інструменту на підставі того, що попередній кредитний рейтинг було присвоєно іншим рейтинговим агентством, передбачених частиною 4 статті 17 цього Закону - у розмірі від 100 тисяч гривень до 200 тисяч гривень;

49) порушення вимог щодо документування випадків, передбачених абзацом другим частини 4 статті 17 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

50) порушення вимог щодо моніторингу та перегляду присвоєних АРА кредитних рейтингів, суверенних рейтингів та власних методологій, передбачених абзацом першим частини 5 статті 17 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

51) порушення вимог щодо оприлюднення суттєвих змін або нової рейтингової методології, передбачених частиною 6 статті 17 цього Закону - у розмірі від 25 тисяч гривень до 75 тисяч гривень;

52) порушення вимог щодо повідомлення НКЦПФР і нерозміщення на власному веб-сайті результатів обговорення та нових рейтингових методологій разом із детальним їх поясненням і посиланням на дату набрання чинності, передбачених пунктом 2 частини 7 статті 17 цього Закону - у розмірі від 25 тисяч гривень до 75 тисяч гривень;

53) порушення вимог щодо оприлюднення змін до рейтингових методологій, моделей або ключових рейтингових припущень, які використовуються рейтинговим агентством та виявлених помилок або фактів неправильного їх застосування, передбачених частинами 7 та 8 статті 17 цього Закону - у розмірі від 90 тисяч гривень до 200 тисяч гривень;

54) порушення вимог щодо повідомлення НКЦПФР про помилки в своїх рейтингових методологіях або фактах неправильного їх застосування,

передбачених пунктом 1 частини 8 статті 17 цього Закону - у розмірі від 25 тисяч гривень до 75 тисяч гривень;

55) порушення вимог щодо порядку присвоєння суверенного рейтингу та оголошення про перегляд рейтингів групи регіонів, передбачених частиною 1 статті 18 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

56) порушення вимог щодо публічних повідомлень АРА, які мають відношення до потенційного перегляду суверенних рейтингів, передбачених частиною 2 статті 18 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

57) порушення вимог щодо графіка дат оприлюднення ініціативних суверенних рейтингів, суверенних рейтингів і пов'язаних з ними прогнозів рейтингів, передбачених частиною 3 статті 18 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень ;

58) порушення вимог щодо загальнодоступної доповіді, передбачених частинами 1 та 2 статті 19 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

59) порушення вимог щодо порядку представлення відкритих рейтингів, передбачених частиною 4 статті 19 та частиною 2 статті 21 цього Закону - у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

60) порушення вимог щодо затвердження кредитних рейтингів, передбачених частиною 1 статті 21 цього Закону – у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

61) порушення вимог щодо розкриття АРА будь-якого рішення щодо припинення рейтингування, передбачених частиною 1 статті 22 цього Закону - у розмірі від 40 тисяч гривень до 100 тисяч гривень;

62) порушення вимог щодо розкриття правил та процедур для присвоєння ініціативних рейтингів, передбачених абзацом третім частини 3 статті 22 цього Закону - у розмірі від 40 тисяч гривень до 100 тисяч гривень;

63) порушення вимог щодо невикористання АРА посилання на назву НКЦПФР, передбачених частиною 4 статті 22 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень ;

64) порушення вимог щодо безоплатності надання інформації, передбачених абзацом другим частини 1 статті 17, абзацом другим частини 1 статті 22 та абзацом другим частини 2 статті 24 цього Закону – у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

65) порушення вимог щодо надання інформації, передбачених частиною 2 статті 23 цього Закону - у розмірі від 90 тисяч гривень до 200 тисяч гривень;

66) порушення вимог щодо інформування рейтингового суб'єкта, передбачених частиною 4 статті 23 цього Закону - у розмірі від 40 тисяч гривень до 100 тисяч гривень;

67) порушення вимог щодо розкриття інформації при присвоєнні рейтингу, передбачених частиною 8 статті 23 цього Закону – у розмірі від у розмірі від 25 тисяч гривень до 75 тисяч гривень;

68) порушення вимог щодо повного розкриття або оновлення АРА регулярної інформації, передбачених статтею 24 цього Закону - у розмірі від 150

тисяч гривень до 300 тисяч гривень;

69) порушення вимог, щодо розкриття інформації, передбачених частиною 3 статті 24 цього Закону – у розмірі від 25 тисяч гривень до 75 тисяч гривень;

70) порушення вимог щодо розкриття АРА громадськості найменування всіх рейтингованих суб'єктів або пов'язаних з ними третіх осіб, від яких АРА отримує більше 5 відсотків свого річного доходу, передбачених абзацом десятим частини 4 статті 24 цього Закону - у розмірі від 150 тисяч гривень до 300 тисяч гривень;

71) порушення вимог щодо розкриття переліку додаткових послуг, передбачених пунктом 2 частини 4 статті 24 цього Закону – у розмірі від 25 тисяч гривень до 75 тисяч гривень;

72) порушення вимог щодо обмеження прав акціонерів (учасників) АРА, передбачених статтею 27 цього Закону - у розмірі від 300 тисяч гривень до 450 тисяч гривень;

73) порушення вимог щодо перешкоджання у проведенні уповноваженими особами НКЦПФР інспекції, передбаченої частиною 14 статті 28 цього Закону – у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

74) порушення вимог щодо перешкоджання у проведенні уповноваженими особами НКЦПФР дослідження, передбаченого частиною 14 цього Закону – у розмірі від 500 тисяч гривень до 750 тисяч гривень;

75) порушення вимог щодо надання інформації, передбачених частиною 10 статті 31 цього Закону – у розмірі від 50 тисяч гривень до 150 тисяч гривень;

76) порушення вимог щодо надання інформації на запит НКЦПФР, передбачених пунктом 4 частини 4 статті 34 цього Закону – у розмірі від 50 тисяч гривень до 150 тисяч гривень.

2. Якщо АРА прямо або опосередковано отримало дохід (уникнуло збитків) від вчинення правопорушення, передбаченого частиною першою цієї статті, розмір фінансових санкцій в такому випадку має бути не меншим ніж розмір такого доходу (уникнення збитків).

Незалежно від розміру фінансових санкцій, встановлених частиною першою цієї статті, фактичний розмір фінансових санкцій не може перевищувати 20% загального річного обороту АРА за попередній рік, крім випадків, передбачених абзацом першим цієї частини.

3. У випадку, якщо дія або бездіяльність АРА спричинила більш ніж одне правопорушення, передбачене частиною першою цієї статті, до такого АРА застосовується одна фінансова санкція, яка є найбільшою з фінансових санкцій, передбачених частиною першою цієї статті, за відповідні правопорушення.

Стаття 39. Періодичні штрафні санкції

1. НКЦПФР приймає рішення про призначення періодичних штрафних санкцій з метою зобов'язання:

1) АРА усунути порушення відповідно до вимог пункту 4 частини 1 статті 42 цього Закону;

- 2) осіб, зазначених у пункті 4 частини 4 статті 34 цього Закону, надавати всю необхідну та повну інформацію;
- 3) осіб, зазначених у пункті 4 частини 4 статті 34 цього Закону, сприяти проведенню досліджень, зокрема, пред'явити повні записи, дані, правила або будь-який інший необхідний матеріал, інші повні і коректні відомості, передбачені дослідженнями, розпочатим відповідно до статті 29 цього Закону;
- 4) осіб, зазначених у пункті 4 частини 4 статті 34 цього Закону, сприяти проведенню процедурних дій у приміщеннях АРА, розпочатих відповідно до статті 29 цього Закону.

2. Періодичні штрафні санкції повинні бути ефективними і пропорційними. Періодичні штрафні санкції визначаються на щоденній основі до того дня, коли АРА або інша особа, зазначена у частині першій цієї статті, виконують відповідне рішення, передбачене частиною першою цієї статті.

3. Сума періодичних штрафних санкцій повинна становити:

- 1) 3% від середньоденного обороту юридичної особи за попередній календарний рік;
- 2) 2% від щоденного доходу фізичної особи за попередній календарний рік;

Періодична штрафна санкція повинна бути розрахована з дати, зазначеної у рішенні про призначення такої санкції.

4. Періодичні штрафні санкції можуть бути накладені на строк, що не перевищує шести місяців з дати оприлюднення Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку інформації про порушення законодавства на ринку рейтингування.

Стаття 40. Перелік коефіцієнтів, пов'язаних з обтяжуючими і пом'якшуючими обставинами для застосування фінансових санкцій

1. Основні суми фінансових санкцій, визначені в межах лімітів, передбачених статтею 38 цього Закону, у разі необхідності можуть бути скориговані з урахуванням обтяжуючих або пом'якшуючих обставин згідно з відповідними коефіцієнтами.

Відповідний обтяжуючий коефіцієнт застосовується один до однієї основної суми. Якщо застосовується більш ніж один обтяжуючий коефіцієнт, то різниця між основною сумою та сумою, отриманою в результаті застосування кожного окремого обтяжуючого коефіцієнта, повинна бути додана до основної суми.

Відповідний пом'якшуючий коефіцієнт застосовується один до однієї основної суми. Якщо застосовано більш ніж один пом'якшуючий коефіцієнт, то різниця між основною сумою і сумою, отриманою в результаті застосування кожного окремого пом'якшуючого коефіцієнта, повинна бути вирахувана із основної суми.

2. Корируючі коефіцієнти, пов'язані з обтяжуючими обставинами, якщо:

- 1) порушення здійснювалось неодноразово, щоразу воно повторювалося, застосовується додатковий коефіцієнт 1,1;

- 2) порушення тривало більше шести місяців, застосовується коефіцієнт 1,5;
 - 3) порушення виявило системні недоліки в організації АРА, зокрема в його процедурах, системах управління або внутрішнього контролю, застосовується коефіцієнт 2,2;
 - 4) порушення справило негативний вплив на якість рейтингів, присвоєних відповідним АРА, застосовується коефіцієнт 1,5;
 - 5) порушення було скоєне навмисно, застосовується коефіцієнт 2;
 - 6) не вжиті заходи щодо виправлення ситуації від часу визначення наявності порушення, застосовується коефіцієнт 1,7;
 - 7) вище керівництво АРА не співпрацює з НКЦПФР у проведенні своїх досліджень, застосовується коефіцієнт 1,5.
3. Корируючі коефіцієнти, пов'язані з пом'якшуючими обставинами, якщо:
- 1) порушення належить до перелічених у статті 37 цього Закону і тривало менше ніж 10 робочих днів, застосовується коефіцієнт 0,9;
 - 2) вище керівництво АРА може продемонструвати, що вони вжили всіх необхідних заходів щодо запобігання порушення, застосовується коефіцієнт 0,7;
 - 3) АРА швидко, ефективно і в повному обсязі проінформувало Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку про порушення, застосовується коефіцієнт 0,4;
 - 4) АРА добровільно вжило заходів, щоб унеможливити вчинення такого порушення в майбутньому, застосовується коефіцієнт 0,6.

Стаття 41. Оприлюднення НКЦПФР інформації про порушення законодавства на ринку рейтингування

1. НКЦПФР у встановленому нею порядку оприлюднює на своєму веб-сайті інформацію про початок дослідження, а також будь-яке рішення, яким вводяться фінансові санкції за порушення законодавства на ринку рейтингування або інші заходи впливу, відразу після інформування особи, щодо якої винесено таке рішення, про таке рішення.

2. Вимоги частини першої не застосовується до рішень, якими запроваджуються заходи в рамках дослідження.

У разі якщо НКЦПФР вважає, що оприлюднення відомостей про юридичну особу, щодо якої винесено рішення, чи персональних даних фізичної особи поставить під загрозу поточне дослідження чи стабільність фінансових ринків, НКЦПФР вчиняє одну з таких дій:

1) відтерміновує оприлюднення рішення до припинення підстав для такої відстрочки;

2) оприлюднює рішення на анонімній основі, якщо таке оприлюднення забезпечує ефективний захист відповідних персональних даних;

3) не оприлюднює таке рішення в тому разі, якщо вважає, що публікація відповідно до пунктів 1 або 3 цієї частини не гарантує відсутність вищезазначених загроз.

3. Якщо НКЦПФР оприлюднює рішення на анонімній основі, вона може відтермінувати оприлюднення відповідних даних на обґрунтований строк, якщо вона прогнозує, що підстави для анонімного оприлюднення припинять своє існування протягом цього строку.

Якщо рішення оскаржене в суді НКЦПФР також невідкладно оприлюднює на своєму веб-сайті цю інформацію і будь-яку подальшу інформацію про результати оскарження. Крім того, будь-яке рішення, що скасовує рішення, яке може бути оскаржене, також підлягає публікації.

Будь-яке рішення, оприлюднене відповідно до цієї статті, повинно бути доступним на веб-сайті НКЦПФР протягом як мінімум п'яти років після його оприлюднення.

Стаття 42. Інші заходи впливу

1. НКЦПФР у встановленому нею порядку може застосовувати наступні заходи впливу:

- 1) виключити АРА з Реєстру рейтингових агентств;
- 2) тимчасово заборонити АРА присвоювати рейтинги до того часу, поки порушення не буде усунене;
- 3) призупинити використання публічних рейтингів, присвоєних АРА до того часу, поки порушення не буде усунене;
- 4) вимагати, щоб АРА повністю усунуло порушення;
- 5) публічно попереджати учасників ринку рейтингування із зазначенням особи правопорушника та характеру правопорушення;.

Стаття 43. Обов'язкові платежі на ринку рейтингування

1. АРА сплачують до спеціального фонду Державного бюджету України такі платежі:

- 1) адміністративні платежі за внесення до Реєстру рейтингових агентств (далі – адміністративний платіж);
- 2) внески на регулювання.

Стаття 44. Адміністративні платежі

1. Сума адміністративного платежу для сплати окремими рейтинговими агентствами, які подали заявку на авторизацію, повинна бути пропорційна складності заявки на авторизацію та розміру рейтингового агентства.

2. Сума адміністративного платежу обчислюється з урахуванням наступних критеріїв:

- 1) рейтингове агентство має філіал у іншій країні;
- 2) рейтингове агентство планує затверджувати кредитні рейтинги, присвоєні рейтинговим агентством, заснованим в іншій країні.

3. Якщо рейтингове агентство не відповідає жодному з критеріїв, зазначених у частині другій цієї статті, то сума адміністративного платежу обчислюється відповідно до кількості працівників наступним чином:

1) рейтингові агентства з кількістю менше ніж 15 працівників, повинні сплатити 27 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, станом на 1 січня року, в якому здійснюється платіж;

2) рейтингові агентства з кількістю від 15 до 49 працівників, повинні сплатити 203 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, станом на 1 січня року, в якому здійснюється платіж;

3) рейтингові агентства з кількістю більше ніж 50 працівників, повинні сплатити 543 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, станом на 1 січня року, в якому здійснюється платіж.

4. Рейтингові агентства, які відповідають хоча б одному критерію, зазначеному у частині другій цієї статті, повинні сплачувати, відповідно до кількості працівників, такі адміністративні платежі:

1) рейтингові агентства з кількістю менше ніж 15 працівників, повинні сплатити 136 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, станом на 1 січня року, в якому здійснюється платіж;

2) рейтингові агентства з кількістю від 15 до 49 працівників, повинні сплатити 543 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, станом на 1 січня року, в якому здійснюється платіж;

3) рейтингові агентства з кількістю більше ніж 50 працівників, повинні сплатити 1356 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, станом на 1 січня року, в якому здійснюється платіж.

5. Рейтингові агентства, які відповідають обом критеріям, зазначеним в частині другій цієї статті, повинні сплачувати, відповідно до кількості працівників, такі адміністративні платежі:

1) рейтингові агентства з кількістю менше ніж 15 працівників, повинні сплатити 407 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, станом на 1 січня року, в якому здійснюється платіж;

2) рейтингові агентства з кількістю від 15 до 49 працівників, повинні сплатити 1153 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, станом на 1 січня року, в якому здійснюється платіж;

3) рейтингові агентства з кількістю більше ніж 50 працівників, повинні сплатити 1695 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, станом на 1 січня року, в якому здійснюється платіж.

6. Адміністративний платіж повинен бути сплачений до моменту подання заявки на авторизацію.

Якщо заявник відкликає заявку на авторизацію до настання терміну, передбаченого частиною 2 статті 10 цього Закону, то йому відшкодовується 3/4 від сплаченого платежу.

Якщо заявник відкликає заявку на авторизацію після настання терміну, передбаченого частиною 2 статті 10 цього Закону, але до дати прийняття рішення щодо авторизації, то йому відшкодовується 1/4 від сплаченого платежу.

Стаття 45. Внески на регулювання

1. Базою розрахунків внесків на регулювання є сума видатків НКЦПФР

на здійснення регулювання та нагляду за діяльністю АРА, визначена у кошторисі НКЦПФР, розробленому та складеному відповідно до вимог, встановлених Законом України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" (далі – база розрахунку).

База розрахунку збільшується на суму дефіциту кошторису НКЦПФР в частині регулювання та нагляду за АРА.

База розрахунку зменшується на суму платежів нагляду, сплачених іноземними рейтинговими агентствами, авторизованими НКЦПФР .

2. Розмір внеску на регулювання визначається для кожного АРА НКЦПФР на основі розподілу бази розрахунку пропорційно до розміру доходу, отриманого таким АРА за попередній календарний рік. При цьому, доходом АРА вважається прибуток, отриманий АРА від рейтингової діяльності та додаткових послуг, відповідно до останньої оприлюдненої фінансової звітності, що підтверджена аудитором.

Якщо така фінансова звітність складена за неповний календарний рік, то розмір прибутку за рік розраховується методом екстраполяції.

3. Внески на регулювання сплачуються двома частинами:

1) до кінця лютого – у розмірі двох-третин від запланованого річного платежу нагляду;

2) до кінця серпня – у розмірі щорічного розміру нагляду, зменшеного на розмір першого платежу.

НКЦПФР повинна направляти АРА рахунок-фактуру не пізніше ніж за 30 днів до кінцевої дати платежу.

4. Внески на регулювання сплачуються іноземними АРА у розмірі 82 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, станом на 1 січня року, в якому здійснюється платіж, які сплачуються до кінця лютого поточного року.

5. У разі, якщо АРА (в тому числі іноземне) авторизовано протягом попереднього року, внески на регулювання сплачуються у розмірі з розрахунку 7 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, станом на 1 січня року, в якому здійснюється платіж, за кожен повний місяць з дати авторизації до кінця року.

6. За несплату внеску на регулювання у встановлений цією статтею строк сплачується пеня в розмірі 0,1% від суми платежу за кожен день прострочення.

РОЗДІЛ II. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 01 січня 2023 року, крім статті 45, яка набирає чинності через два роки після дати початку сплати внесків до системи загальнообов'язкового накопичувального пенсійного забезпечення, визначеної законом.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) Кодекс адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2005, № 35-36, № 37, ст.446) доповнити новою статтею

289-2 наступного змісту:

«Стаття 289-2. Особливості провадження у справах за заявою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо надання доступу до інформації про електронні комунікаційні послуги

1. Провадження у справах за заявою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо надання доступу до інформації про електронні комунікаційні послуги при здійсненні нею визначених законом повноважень здійснюється на підставі відповідної заяви про надання доступу до наступної інформації про електронні комунікаційні послуги:

1) від постачальників послуг голосових електронних комунікацій та/або міжособистісних послуг електронних комунікацій – інформації, яка ідентифікує абонентів (найменування або ім'я (в розумінні Цивільного кодексу України) та адреса), платіжні реквізити, вхідні та вихідні повідомлення із датою, часом, тривалістю та ідентифікацією телефонних номерів (номерів національного або міжнародного плану нумерації), з яких були отримані та/або на які надіслані повідомлення;

2) від постачальників послуг доступу до мережі Інтернет – інформації, яка ідентифікує абонентів (найменування або ім'я (в розумінні Цивільного кодексу України) та адреса), платіжні реквізити, строк користування послугою, тип використовуваної послуги, мережеві адреси та час/дати сеансу та його тривалість.

2. З заявами, передбаченими пунктами 1 та 2 частини 1 цієї статті, мають право звернутися уповноважені Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

У разі якщо уповноважені Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку є службовцями апарату такої комісії, заяви, передбачені пунктами 1 та 2 частини 1 цієї статті, подаються до окружного адміністративного суду за місцезнаходженням такої комісії. У разі якщо уповноважені Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку є службовцями відокремленого структурного підрозділу такої Комісії, заяви, передбачені пунктами 1 та 2 частини 1 цієї статті, подаються до окружного адміністративного суду за місцезнаходженням такого структурного підрозділу. Заяви подаються у письмовій формі та повинні містити:

1) найменування адміністративного суду;

2) найменування, поштову адресу Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (а у разі якщо заяву подають уповноважені Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, які є службовцями відокремленого структурного підрозділу, – найменування, поштову адресу відокремленого структурного підрозділу), а також номер засобу зв'язку уповноважених осіб Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку;

3) найменування або ім'я (в розумінні Цивільного кодексу України), поштову адресу, а також номер засобу зв'язку, якщо такий відомий, постачальника послуг, визначеного частиною 1 цієї статті;

4) найменування або ім'я (в розумінні Цивільного кодексу України) особи, яка є споживачем послуг, визначених частиною 1 цієї статті;

5) підстави звернення із заявою, обставини, що підтверджуються доказами, та вимоги Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо надання доступу до інформації, передбаченої пунктами 1 та 2 частини 1 цієї статті;

6) перелік документів та інших матеріалів, що додаються;

7) підпис уповноваженої особи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

3. У разі недотримання вимог частини 2 цієї статті суд повідомляє про це Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку та надає їй строк для усунення недоліків.

Невиконання вимог суду в установлений строк тягне за собою повернення Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку заяви та доданих до неї документів.

Повернення заяви не є перешкодою для повторного звернення з нею до суду після усунення її недоліків.

4. Суд ухвалою відмовляє у відкритті провадження щодо надання доступу до інформації про електронні комунікаційні послуги за заявою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, якщо заявлено вимогу щодо інформації, що не пов'язана з проведенням такою Комісією дослідження .

Відмова у відкритті провадження за заявою унеможлиблює повторне звернення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку з такою самою заявою.

5. У разі постановлення судом ухвали про відкриття провадження у справі суд приймає рішення по суті заявлених вимог не пізніше 96 годин з моменту відкриття провадження.

Розгляд заяв, передбачених пунктами 1 та 2 частини 1 цієї статті, відбувається за участю Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та особи, яка є постачальником відповідних послуг. Неприбуття цих осіб на судові засідання не перешкоджає розгляду заяви.

6. Під час розгляду заяв, передбачених пунктами 1 та 2 частини 1 цієї статті, суд має право за клопотанням учасників розгляду або за власною ініціативою заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення питання щодо надання доступу до інформації про електронні комунікаційні послуги.

7. Суд відмовляє у задоволенні заяви щодо надання доступу до інформації про електронні комунікаційні послуги, якщо Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку не доведе, що інформація, щодо якої подано заяву, стосується предмету дослідження , яке проводиться такою Комісією.

8. У разі задоволення заяви щодо надання доступу до інформації про електронні комунікаційні послуги суд постановляє ухвалу, в якій зазначає:

1) про надання доступу до інформації про електронні комунікаційні послуги;

2) підстави надання доступу до інформації про електронні комунікаційні послуги;

3) порядок виконання ухвали.

9. Копія ухвали, передбаченої частиною 8 цієї статті, негайно після її постановлення вручається учасникам розгляду, а у разі відсутності таких осіб під час оголошення ухвали копія ухвали надсилається їм не пізніше наступного робочого дня після її постановлення.

10. Ухвала, передбачена частиною 8 цієї статті, негайно після її постановлення вручається учасникам розгляду, та підлягає негайному виконанню.

11. Апеляційні скарги на ухвали у справах, визначених цією статтею, можуть бути подані сторонами протягом десяти днів з дня їх проголошення. Подання апеляційної скарги на ухвалу суду, передбачену цією статтею, не перешкоджає її виконанню.»;

2) Останній абзац статті 31 Закону України "Про страхування" (Відомості Верховної Ради України, 1996, № 18, ст. 292) викласти у наступній редакції:

"Уповноважений орган має право встановлювати випадки, в яких до складу страхових резервів не можуть входити страхові резерви, яким не присвоєно публічний рейтинг авторизованим рейтинговим агентством. Приймаючи таке рішення, Уповноважений орган має забезпечити:

1) дотримання принципу скептичного ставлення до публічного рейтингу;

2) дотримання вимог статей 6 та 20 Закону України "Про рейтингування".";

3) у Законі України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" (Відомості Верховної Ради України, 1996, № 51, ст. 292):

абзаци десятий – чотирнадцятий статті 1 виключити;

статтю 4-1 виключити;

у статті 7:

частину першу доповнити новим пунктом такого змісту:

"7) здійснення державного регулювання та нагляду у сфері рейтингування відповідно до Закону України "Про рейтингування".";

пункти 31 – 37 частини другої виключити;

пункти 27 – 29 статті 8 виключити;

4) частину другу статті 121 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1999, № 40, ст. 365) після слів " акціонерні товариства," доповнити словами "авторизовані рейтингові агентства,";

5) у Законі України "Про недержавне пенсійне забезпечення" (Відомості Верховної Ради України, 2003, № 47-48, ст. 372):

у статті 47:

пункти 2¹, 3, 4, 5 частини другої викласти у наступній редакції:

"2¹) облігацій українських емітентів, що відповідають вимогам, установленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

3) цінних паперів, погашення та отримання доходу за якими гарантовано урядами іноземних держав, що відповідають вимогам, установленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

4) облігацій іноземних емітентів, що відповідають вимогам, установленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

5) акцій іноземних емітентів, що відповідають вимогам, установленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;"

пункт 2 частини третьої виключити;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

"9. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право встановлювати випадки, в яких до складу активів пенсійного фонду не можуть входити активи, яким не присвоєно публічний рейтинг авторизованим рейтинговим агентством. Приймаючи таке рішення, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має забезпечити:

1) дотримання принципу скептичного ставлення до публічного рейтингу;

2) дотримання вимог статей 6 та 20 Закону України "Про рейтингування"."; у статті 49:

пункти 4 – 14, 20 -21-1 частини першої виключити;

частину шосту викласти у наступній редакції:

"6. Вимоги до структури пенсійних активів недержавних пенсійних фондів встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.";

б) у Законі України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2003, № 49-50, ст. 376):

у статті 80:

пункти 2, 2-1, 3, 4, 5 частини третьої викласти у наступній редакції:

"2) акцій українських емітентів, що відповідають вимогам, установленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

2¹) облігацій та іпотечних облігацій українських емітентів, що відповідають вимогам, установленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

3) цінних паперів, погашення та отримання доходу за якими гарантовано урядами іноземних держав, що відповідають вимогам, установленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

4) облігацій іноземних емітентів, що відповідають вимогам, установленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

5) акцій іноземних емітентів, що відповідають вимогам, установленим Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.";

пункт 2 частини четвертої виключити;

доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

"11. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право встановлювати випадки, в яких до складу активів Накопичувального фонду не можуть входити активи, яким не присвоєно публічний рейтинг авторизованим рейтинговим агентством. Приймаючи таке рішення, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має забезпечити:

1) дотримання принципу скептичного ставлення до публічного рейтингу;

2) дотримання вимог статей 6 та 20 Закону України "Про рейтингування"."; у статті 88:

пункти 4 – 13 та 20 частини першої виключити;

частину другу викласти у такій редакції:

"2. Вимоги до структури активів Накопичувального фонду встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку."; абзац перший частини п'ятої статті 89 викласти в такій редакції:

«5. Нормативи інвестування пенсійних активів накопичувальної системи пенсійного страхування визначають щорічні пропорції інвестування коштів у кожний окремий вид активів згідно з вимогами основних напрямів інвестиційної політики, містять інвестиційну стратегію Накопичувального фонду та критерії вибору об'єктів інвестування. Зміст нормативів інвестування пенсійних активів накопичувальної системи пенсійного страхування не повинен суперечити положенням основних напрямів інвестиційної політики та цьому Закону.»

7) Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» (Відомості Верховної Ради (Відомості Верховної Ради України , 2006, № 31, ст. 268 із наступними змінами) доповнити новою статтею 90-1 наступного змісту:

«Стаття 90-1. Діяльність рейтингових агентств

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку в установленому нею порядку здійснює авторизацію юридичних осіб, які мають намір провадити рейтингову діяльність.

2. Рейтингова діяльність це діяльність авторизованих рейтингових агентств, спрямована на аналіз та оцінку даних та інформації, присвоєння, перегляд, відкликання рейтингів, а саме рейтингову діяльність.

3. Авторизовані рейтингові агентства здійснюють свою діяльність у порядку, встановленому Законом України «Про рейтингування».»;

8) у Законі України "Про інститути спільного інвестування" (Відомості Верховної Ради України, 2013, № 29, ст. 337):

у статті 48:

частини третю, шосту, сьому, дев'яту, десятую, дванадцяту, тринадцяту, п'ятнадцяту, шістнадцяту, вісімнадцяту та двадцяту виключити;

пункт 6 частини п'ятої викласти в такій редакції:

«6) боргові цінні папери, період до погашення яких не перевищує двох календарних років, погашення та отримання доходу за якими гарантовано урядами іноземних держав;»;

пункт 7 частини восьмої викласти в такій редакції:

«7) боргові цінні папери, погашення та отримання доходу за якими гарантовано урядами іноземних держав;»;

пункти 5 та 6 частини двадцять четвертої виключити;

частини двадцять сьому та двадцять восьму викласти у такій редакції:

"27. Вимоги до структури активів інститутів спільного інвестування встановлюються Комісією.

28. Комісія має право встановлювати випадки, в яких до складу активів інвестиційного фонду не можуть входити активи, яким не присвоєно публічний рейтинг авторизованим рейтинговим агентством. Приймаючи таке рішення,

Комісія має забезпечити:

- 1) дотримання принципу скептичного ставлення до публічного рейтингу;
- 2) дотримання вимог статей 6 та 20 Закону України "Про рейтингування"."; частину п'яту статті 68 викласти у такій редакції:

"5. Комісія має право встановлювати випадки, в яких банк, який є зберігачем активів інституту спільного інвестування (крім венчурного фонду) у формі цінних паперів, повинен мати публічний рейтинг, присвоєний авторизованим рейтинговим агентством, рівень якого повинен відповідати вимогам, встановленим Комісією, та наслідки недотримання таких вимог.";

у частину четверту статті 74 викласти в такій редакції:

«4. У договорі із зберігачем активів інституту спільного інвестування зазначаються особи, визначені зберігачем відповідальними за виконання договору.».

РОЗДІЛ II. ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Установити, що розміри фінансових санкцій (штрафів), передбачених статтею 38 Закону України «Про рейтингування», застосовуються наступним чином:

- у період з 1 січня 2027 року по 31 грудня 2027 року з коефіцієнтом 5;
- у період з 1 січня 2028 року по 31 грудня 2028 року з коефіцієнтом 10;
- у період з 1 січня 2029 року по 31 грудня 2029 року з коефіцієнтом 15;
- у період з 1 січня 2030 року по 31 грудня 2030 року з коефіцієнтом 20;
- у період з 1 січня 2031 року по 31 грудня 2031 року з коефіцієнтом 25;
- після 1 січня 2032 року з коефіцієнтом 30.

2. З 1 січня 2022 року Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право здійснювати авторизацію рейтингових агентств, які мають намір присвоювати публічні кредитні рейтинги, та видавати Свідоцтва про включення до Реєстру рейтингових агентств, які набирають чинності з 01 січня 2023 року.

Рейтингові агентства, що включені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств, на момент набрання чинності цим Законом, вважаються включеними до Реєстру осіб, уповноважених здійснювати рейтингову діяльність з 1 січня 2022 року.

Рейтингові агентства, зазначені в абзаці другому цього пункту, зобов'язані подати до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку внутрішні документи, що підтверджують приведення їхньої діяльності у відповідність із вимогами цього Закону, в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, не пізніше 1 січня 2023 року. Невиконання вимог цього абзацу є підставою для виключення таких рейтингових агентств з Реєстру осіб, уповноважених здійснювати рейтингову діяльність.

3. З 1 липня 2023 року авторизованим рейтинговим агентством вважаються лише ті рейтингові агентства, які отримали Свідоцтва про включення до Реєстру осіб, уповноважених здійснювати рейтингову діяльність.

4. Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Фонд державного майна України, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, Кабінет Міністрів України, міністерства та відомства, інші органи центральної влади, органи місцевого самоврядування, державні компанії та будь-які суб'єкти господарювання можуть використовувати кредитні рейтинги авторизованих рейтингових агентств у державних закупівлях, або для обмеження власних ризиків, або ризиків суб'єктів господарювання, діяльність яких вони регулюють відповідно до чинного законодавства, але за умови:

дотримання принципу скептичного ставлення до публічного рейтингу;
дотримання вимог статей 6 та 20 Закону України "Про рейтингування".

5. Кабінету Міністрів України:

- привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
- забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

6. Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку та Національному банку України забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону.

**Голова
Верховної Ради України**

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ПІДЛАСА РОКСОЛАНА АНДРІЙВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000CA3155007D1255B02
Дійсний до: 08.07.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 100д9/1-2021/245102 від 22.07.2021

598055